

EESTI NSV TEATAJA

ВЕДОМОСТИ ЭСТОНСКОЙ ССР

Eesti NSV Ülemnõukogu seaduste, Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadluste, Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määruste ja korralduste, Eesti NSV Rahvakomissaride käskkirjade ja juhendite, Eesti NSV maakondade ja linnade töötava rahva saadikute Nõukogude ja nende täitevkomiteede otsuste ja korralduste kogu.

Собрание законов Верховного Совета Эстонской ССР, указов Президиума Верховного Совета Эстонской ССР, постановлений и распоряжений Совета Народных Комиссаров Эстонской ССР, приказов и инструкций Народных Комиссаров Эстонской ССР, решений и распоряжений Советов депутатов трудящихся и исполнительных комитетов уездов и городов Эстонской ССР.

№ 44

25. aprillil
25. апреля

1941

II.

679. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus Eesti Nõukogude Kunstnike Liidu ajutise põhikirja kinnitamise kohta. — Põhikirj.
- Постановление Совета Народных Комиссаров Эстонской ССР об утверждении временного устава Союза Эстонских Советских Художников. — Устав.
680. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus kohtukutsete kättetoimetamise kohta.
- Постановление Совета Народных Комиссаров Эстонской ССР о вручении судебных повесток.
681. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus õppeasutistes õppijaile teatripääsmetelt hinnaalanduse andmise kohta.
- Постановление Совета Народных Комиссаров Эстонской ССР об установлении для учащихся учебных заведений скидок с цены на билеты театральных спектаклей.
682. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus natsionaliseeritud A. Sinikas'e ja R. Aamann'i ühendatud puidutööstuse ümbernimetamise kohta.
- Постановление Совета Народных Комиссаров Эстонской ССР об переименовании национализированного объединенного деревообделочного производства А. Синикас и Р. Ааман.
683. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus Paul Baumann'i vabastamise kohta Eesti NSV Töö Rahvakomissari II asetäitja ülesannetest.
- Постановление Совета Народных Комиссаров Эстонской ССР об освобождении Пауля Бауман от обязанностей второго заместителя Народного Комиссара Труда Эстонской ССР.

684. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus Josif Markovitš'i vabastamise kohta NSVL Tööstuspanga Eesti Vabariikliku Kontori juhataja asetäitja ülesannetest.
Постановление Совета Народных Комиссаров Эстонской ССР об освобождении Иосифа Марковича от должности заместителя Управляющего Эстонской Республиканской Конторой Промышленного Банка СССР.
685. Natsionaliseerimisele kuuluvate tööstusettevõtete nimestiku täiendus.
Дополнение списка промышленных предприятий, подлежащих национализации.

III.

686. Eesti NSV Kergetööstuse Rahvakomissari käskkiri nr. 361 ENSV Riikliku Ehitustrusti nr. 3 „Beton“ põhikirja kinnitamise kohta. — Põhikiri.
687. Eesti NSV Kergetööstuse Rahvakomissari käskkiri nr. 363 Eesti NSV Riikliku Ehitusmaterjalide Turustus-Varustuskontori põhikirja kinnitamise kohta. — Põhikiri.
688. Eesti NSV Tervishoiu Rahvakomissari käskkiri nr. 157 NSV Liidus kehtivate mürgiste ja kangetoimeliste vahendite vastuvõtmise, säilitamise ning väljastamise ja retseptide kirjutamise juhiste ja juhendite täitmisele võtmise kohta. — Juhised ja juhend.
689. Eesti NSV Tervishoiu Rahvakomissariaadi Riigi Sanitaar Peainspektori käskkiri nr. 13 trahvide määramise korra kohta riigi sanitaarinspektorite poolt sanitaarnõuete rikkumiste eest ja nende trahvide sissenõudmisest. — Juhend.

II.

679. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
määrus

Eesti Nõukogude Kunstnike Liidu ajutise põhikirja kinnitamise kohta.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

Kinnitada Eesti NSV RKN juures asuva Kunstidevalitsuse Juhataja poolt esitatud Eesti Nõukogude Kunstnike Liidu ajutine põhikiri.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu Esimehe as. A. Kress.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu Asjadevalitseja H. Haberman.

Tallinn, 4. aprillil 1941. Nr. 607.

Lisa

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
4. aprilli 1941 määruse nr. 607 juurde.

Eesti Nõukogude Kunstnike Liidu ajutine
põhikiri.

I.

Liidu siht ja ülesanded.

1. Eesti Nõukogude Kunstnike Liidu sihiks ja ülesandeks on:
  - a) igakülgne ja aktiivne osavõtt sotsialistlikust ülesehitustööst tihedas koostöös kogu töötava rahvaga K(b) Partei juhtimisel, et kõigiti soodustada sotsialistliku sisu rakendamist rahvuslikus kunsti vormis.

Seejuures Liit lähtub põhimõttest, et lahutamatu side töölisklassi, maaproletariaadi, töötava intelligentsi ja kogu nõukogude ühiskonnaga kommunistliku partei juhtimisel ja nõukogude kujutava kunsti loominguks ja ideelise kasvu vältimatult vajalikuks tingimuseks, ning et ainult neil tingimustel suudab kujutav kunst täita oma ülesandeid ja olla võimsaks propagandarelvaks kommunismi suurte ideede levitamisel.

Ühtlasi usub Liit, et üksnes ÜK(b)P KK ajaloolises otsuses 23. aprillist 1932 märgitud sotsialistliku realismi teel on võimalik nõukogude kunsti kõikide loovate jõudude täielikem ja viljakaim väljaarendamine ja meie suurt sangarlikku ajastut väärivate kunstiteoste loomine;

- b) uute kunstnike kaadrite ettevalmistamine, kunstilise isetegevuse juhtimine ja arendamine loominguks ja kunstitehniliste kogemuste edasiandmise kaudu;
  - c) loominguks võistluse teostamine ning koostöö arendamine kunstnikkonnas, et kasvatada edukalt ja igakülgelt kunstijõude sotsialistliku realismi alusel;
  - d) oma liikmete kunstilise, kultuurilise ja poliitilise taseme tõstmine, ning ühiskondlik-poliitilise aktiivsuse tugevdamine;
  - e) tihedate sidemete loomine teiste Nõukogude Liidu vabariikide kunstnikega ja kunstnike liitudega;
  - f) kujutavate kunstnike autoriõiguste kaitsmine.
2. Oma ülesannete teostamiseks Liit kooskõlas kehtivate seaduste, seadluste, määruste ja juhenditega:
- a) organiseerib alalisi ja rändnäitusi, kunstiraamatukogusid, kunstiteaduslikke ekspeditsioone, õppereise, komandeerimisi, loenguid ja ettekandeid;
  - b) asutab erifonde ja kutsub ellu kooperative, õppetöökodasid ja korraldab kursusi;
  - c) toimetab ja kirjastab raamatuid, ajakirju, ajalehti, albumeid, kunstiteoste reproduktsioone ja teisi vastavaid väljaandeid;
  - d) püstitab, omandab, rendib ja avab igasuguseid kunsti arendamiseks ja kunstnikele vajalikke asutisi ja ettevõtteid;
  - e) sõlmib Liidu sihtidele vastavaid lepinguid.

II.

Liidu tegevuspiirkonnad ja õigused.

1. Liidu tegevuspiirkonnaks on kogu Eesti NSV. Liidu juhatuse asukohaks on Tartu. Liidu peakoosolekud peetakse vaheldumisi Tartus ja Tallinnas. Sekretariaatide asukohtadeks on Tartu ja Tallinn.

2. Liidul on kõik juriidilise isiku õigused, Liidu nimetust kandev pitsat ja lipp.

III.

Liidu liikmed ja kandidaadid ning nende õigused ja kohustused.

1. ENK Liidu liikmeteks võivad olla isikud, kes süstemaatiliselt ja loovalt töötavad kujutava kunsti alal (maal, skulptuur, graafika ja rakenduskunst); kes võtavad osa oma loova tööga sotsialistlikust ülesehitustööst, luues iseseisvalt kunstiteoseid, mis annavad tunnistust nende kõrgest kunstilisest kvalifikatsioonist ja loominguks omapäraselt.

2. Peale nende võivad olla ENK Liidu liikmeteks isikud, kes on avaldanud kujutava kunsti ja kunstikriitika alal iseseisvaid teaduslikke või uurimuslikke töid.

49702

3. Liikme kandidaatideks võivad olla isikud, kes kujutava kunsti alal veel täiel määral ei vasta ülaltähendatud nõuetele, kuid kelle anded ja võimed tagavad nende edasise arengu.

4. ENKL liikmeteks või liikmekandidaatideks võivad olla ka kõik Üleliidulise Nõukogude Kunstnike Liidu liikmed või liikmekandidaadid, kelle alaline elukoht vähemalt 6 viimase kuu kestel on olnud Eesti NSV-s ja kes selle aja kestel on avalikult esinenud ja aktiivselt osa võtnud kohapealsest loovast kunstilisest tegevusest kujutava kunsti või kunstikriitika ja kunstiteaduse alal.

5. ENK Liidu liikmeteks ei saa olla isikud, kellelt kohtu otsusega on ära võetud valimisõigused, ja samuti ka isikud, kes on tegutsenud Nõukogude korra vastaselt.

6. Liikmeks astumise sooviavaldusi võtab vastu vastavas juhendis ettenähtud korras Liidu juhatus, kes sooviavaldaja poolt täidetud ankeedi alusel võtab seisukoha sooviavaldaja liikmeks või liikmekandidaadiks vastuvõtmise kohta ja esitab nii ENKL liikmete kui ka liikmekandidaatide ankeedid Üleliidulisele NKL Organiseerivale toimkonnale või tema järglasele Üleliidulisele NKL-le liikmeks või liikmekandidaadiks vastuvõtmiseks.

7. Juhul, kui ENKL liige või liikmekandidaat ei leia vastuvõtmist Üleliidulise NKL liikmena või liikmekandidaadina, langeb tema automaatselt välja ka ENKL koosseisust.

M ä r k u s. Väljalangenud ENKL liikme või liikmekandidaadi poolt tasutud sisseastumis- ja liikmemaksu tagasi ei maksta.

8. Kaebused ENK Liidu juhatuse otsuste kohta esitatakse ENKL peakoosolekule, kaebused Üleliidulise NK Liidu Org-toimkonna või tema järglase otsuste kohta esitatakse Üleliidulise NK Liidu Org-toimkonna täiskogule või selle järglasele, kelle otsused on lõplikud.

9. Kaebused tulevad esitada selle organi kaudu, kelle otsuse vastu kaebus tõstatatud. Sissetulnud kaebust on vastav organ kohustatud edasi saatma eelmises paragrahvis ettenähtud korras.

10. Kandidaatidel on sõnaõigus ja õigus osa võtta kõigist Liidu üritustest, kuid ilma hääleõigusega ja õigusega valitud saada Liidu juhtivatesse organitesse.

11. Kandidaate võib määrata Liidu ülesannete täitjaks nii palgata kui ka palgalistele kohtadele ühel alusel Liidu liikmetega.

12. Kandidaadiks olemise kestvus on normaalselt kaks aastat, mille kestes Liidu juhatus abistab kandidaati kunstilisel ja ühiskondlikul rakendumisel ning tema kunstilise taseme arendamisel.

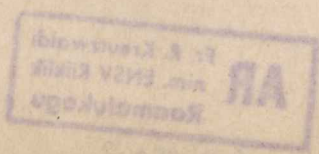
Kandidaadist liikmeks üleviimise ettepanekut võib Liidu juhatus esitada ka varem kui kahe aasta möödumisel Üleliidulisele Nõukogude Kunstnike Liidu Organiseerivale toimkonnale või tema järglasele, samuti võib Liidu juhatus erandjuhtudel pärast kahe aasta möödumist lubada kandidaadiks edasijäämist.

M ä r k u s. Kandidaadid, keda ei ole kahe aasta möödudes liikmeks vastu võetud ja kelle kandidaadiks edasijäämist juhatus pole pikendanud, kustutatakse juhatuse otsusel Liidu kandidaatide nimekirjast.

13. Liikmeks ja liikmekandidaadiks vastu võetud isikud tasuvad sisseastumismaksu ja iga-aastase liikmemaksu Liidu juhatuse poolt kindlaksmääratud suuruses ja tähtpäevaks.

14. Liidu liikmeid ja liikmekandidaate võib juhatus välja heita Liidust järgmistel põhjustel:

a) Liidu organiseerimise tööst kõrvalehoidmise või Liidu tegevusest mitteoavõtmise pärast;

- b) loomingulise aktiivsuse puudumise tõttu (ilma mõjuva põhjuseta Liidu näitustest 18 kuu kestes mitte osavõtmise), samuti loomingulise kvaliteedi langemise tõttu (mittepääsemine kunstinäitustele);
- c) mõjuva põhjuseta liikmemaksu tasumata jätmise tõttu kolme kuu jooksul pärast määratud tähtaega;
- d) ebaväärikal tegutsemisel nõukogude kunstnikuna või kodanikuna.

15. Juhatuse poolt tehtud väljaheitmise otsusele võib kaebust tõsta peakoosoleku ees, esitades selle kirjalikult revisjonikomisjoni kaudu.

IV.

Liidu tulud ja kulud.

1. Liidu tulud koosnevad:
  - a) sisseastumis- ja liikmemaksudest;
  - b) Riigi eelarve ja Kunsti Fondi eelarve korras määratud summadest;
  - c) Liidule kuuluvate varanduste, asutiste ja ettevõtete tuludest ning muudest Liidu kasuks laekuvatest summadest.
2. Liidu tulude ja kulude üldise eelarve ja aruande koostab juhatus ja kinnitab peakoosolek.

V.

Liidu juhtivad organid.

Liidu juhtivateks organiteks on:

- a) peakoosolek;
- b) juhatus;
- c) sekretariaadid;
- d) revisjonikomisjon.

A. Peakoosolek.

1. Liidu peakoosolek on Liidu kõrgemaks organiks, kelle ülesandeks on:
  - a) Liidu üldiste tegevuskavade ja eelarvete ning kodukordade ja juhendite vastuvõtmine kooskõlas käesoleva põhikirja I peatükis püstitatud sihtide ja ülesannetega;
  - b) juhatuse ja revisjonikomisjoni tegevuskava läbivaatamine ja kinnitamine;
  - c) juhatuse aruannete ja revisjonikomisjoni ettekannete läbivaatamine ja kinnitamine;
  - d) juhatuse ja revisjonikomisjoni liikmete valimine.
2. Liidu peakoosoleku kutsub kokku juhatus mitte vähem kui kord aastas.
3. Liidu peakoosoleku on juhatus kohustatud kokku kutsuma revisjonikomisjoni või vähemalt 10 Liidu liikme kirjalikul nõudmisel.
4. Peakoosolek on otsusevõimeline, kui koos on vähemalt 50% liikmeist. Kui määratud ajaks pole koos tarviline arv liikmeid, peetakse pool tundi hiljem teine peakoosolek sama päevakorraga, mis on otsusevõimeline koosolijate arvule vaatamata.

Märkus. Peakoosolekust teatatakse liikmetele kirjaliku kutse kaudu 7 päeva enne koosolekut. Koosoleku kutses peab olema märgitud päevakord, mille arutamiseks koosolek on kokku kutsutud.

5. Peakoosolekul otsustatakse kõik küsimused lihthälteenamusega, välja arvatud põhikirja muutmine ja Liidu likvideerimine, mille otsustamiseks on vajalik $\frac{2}{3}$ koosolijate häältest, kusjuures need küsimused peavad olema päevakorras, mis koosoleku kutsega liikmetele kätte saadetakse.

B. Juhatus.

1. Liidu juhatus juhib ja arendab Liidu tegevust peakoosoleku poolt kinnitatud tegevuskava alusel ja eelarve piirides, võtab vastu liikmeks ja liikmekandidaadiks astumise sooviavaldusi, kustutab nimestikust liikmeid ja liikmekandidaate, kutsub ellu vastavaid asutisi, ettevõtteid ja fonde ning korraldab nende tegevust, koostab ja kinnitab Liidu asutiste ja ettevõtete tegevuskavu, eelarveid, aruandeid, kodukordi, teostab peakoosoleku otsuseid ja juhib jooksvat tööd nii terves juhatuses koosseisus kui ka selleks volitatud üksiku juhatuses liikme kaudu.

2. Juhatus on 5-liikmeline ja valitakse Liidu peakoosoleku poolt kaheks aastaks.

3. Juhatus valib oma hulgast esimehe ja abiesimehe ning vastutavad sekretärid, kes juhivad sekretariaatide tegevust.

4. Juhatuses koosolekuid peetakse vähemalt kord kahe kuu jooksul. Juhatuses koosolekud on otsusevõimelised, kui on koos vähemalt 4 liiget. Küsimused otsustatakse lihthäälteenamusega, välja arvatud liikmete ja liikmekandidaatide väljaheitmine, mille otsustamiseks on vajalik $\frac{2}{3}$ koosolijate häältest.

C. Sekretariaat.

1. Sekretariaat on juhatuses tööorgan, kes korraldab Liidu asjaajamist ja valitseb selle varasid vastavalt juhatuses poolt antud juhistele.

2. Sekretariaadi pädevusse kuulub:

- a) peakoosoleku ja juhatuses otsuste elluviimine, pidev Liidu loominguilise tegevuse juhtimine peakoosolekute otsuste ja juhatuses poolt kinnitatud plaanide alusel, ateljeede, õppetöökodade, kursuste, loengute, kooperatiivide jne. tööde juhtimine;
- b) asjaajamise ja raamatupidamise korraldamine, majanduslikkude ettevõtete juhtimine, töö-, eelarve- ja aruannete plaani koostamine;
- c) Liidu liikmeile toetuste välja andmine.

D. Revisjonikomisjon.

1. Revisjonikomisjon teostab:

- a) Liidu rahalise ja majandusliku asjaajamise järelevalvet;
- b) Liidu organite tegevuse kontrolli põhikirjas ja tööplaanis ettenähtud ülesannete alal.

2. Revisjonikomisjon valitakse peakoosoleku poolt üheks aastaks kolmeliikmelises koosseisus.

3. Revisjonikomisjon valib oma liikmete hulgast esimehe ja sekretäri.

VI.

Liidu likvideerimine.

ENK Liit likvideeritakse peakoosoleku otsusel ja likvideerimisest järelejäätavat varandust võib määrata vaid mõnele analoogilisi sihte taotlevale ENSV kunstnike organisatsioonile.

**Постановление
Совета Народных Комиссаров Эстонской ССР
об утверждении временного устава Союза Эстонских Советских
Художников.**

Совет Народных Комиссаров Эстонской ССР постановляет:

Утвердить представленный Начальником Управления по Делах Искусств при СНК Эстонской ССР временный устав Союза Эстонских Советских Художников.

Зам. Председателя Совета Народных
Комиссаров Эстонской ССР А. Кресс.

Управляющий Делами Совета Народных
Комиссаров Эстонской ССР Х. Хаберман.

Таллин, 4 апреля 1941 г. № 607.

Приложение
к постановлению СНК Эстонской ССР
от 4 апреля 1941 г. № 607.

Временный устав Союза Эстонских Советских Художников.

I.

Цели и задачи Союза.

1. Целью и задачами Союза Эстонских Советских Художников являются:

а) всестороннее и активное участие в социалистическом строительстве в тесном сотрудничестве с трудящимися массами под руководством Коммунистической Партии (большевиков), для всемерного способствования воплощения социалистического содержания в форме национального искусства.

При этом Союз исходит из принципа, что неразрывная связь с рабочим классом, сельским пролетариатом, трудовой интеллигенцией и всей советской общественностью под руководством Коммунистической Партии является непременным условием творческого и идейного роста советского изобразительного искусства, и что только при этих условиях изобразительное искусство может осуществлять свои задачи и служить могучим оружием пропаганды великих идей коммунизма.

Вместе с тем Союз считает, что только на пути социалистического реализма, означенном в исторических решениях ЦК ВКП(б) 23 апреля 1932 г., возможно наиболее полное и плодотворное развитие всех творческих сил советского искусства и создание художественных произведений, достойных нашей великой героической эпохи;

б) подготовка новых кадров художников, руководство художественной самодеятельностью и развития этой самодеятельности путем передачи творческого и художественно-технического опыта;

в) осуществление творческого соревнования и развития сотрудничества между художниками в целях содействия более успеш-

- ному росту и всестороннему развитию художественных сил на основе социалистического реализма;
- г) повышение художественно-культурного и политического уровня членов Союза и усиление их общественно-политической активности;
  - д) осуществление тесной связи с художниками и союзами художников других республик Советского Союза;
  - е) охрана авторских прав художников.
2. Для осуществления своих задач, Союз, в согласии с действующими законами, указами, постановлениями и инструкциями:
- а) организывает постоянные и передвижные выставки, библиотеки по вопросам изобразительного искусства, художественно-научные экспедиции, учебные экскурсии, командировки, лекции и доклады;
  - б) основывает специальные фонды и организывает кооперативы, учебные мастерские и курсы;
  - в) издает и печатает книги, журналы, газеты, альманахи, репродукции произведений изобразительного искусства и прочие соответствующие издания;
  - г) возводит, приобретает, арендует и открывает всякого рода необходимые для развития искусства и для художников учреждения и предприятия;
  - д) заключает договоры, отвечающие задачам Союза.

II.

Район деятельности и права Союза.

1. Районом деятельности Союза является вся территория Эстонской ССР. Местонахождением правления Союза является город Тарту. Общие собрания Союза созываются поочередно в Тарту и в Таллине. Секретариаты Союза находятся в Тарту и в Таллине.

2. Союз пользуется всеми правами юридического лица, имеет печать с названием Союза и знамя.

III.

Члены и кандидаты в члены Союза, их права и обязанности.

1. Членами Союза ЭСХ могут быть лица, систематически и творчески работающие в области изобразительного искусства (живопись, скульптура, графика и прикладное искусство), участвующие своей творческой работой в социалистическом строительстве, являющиеся авторами самостоятельных художественных произведений, свидетельствующих об их высокой художественной квалификации и самостоятельном творчестве.

2. Кроме того, членами Союза ЭСХ могут быть лица, являющиеся авторами самостоятельных научных или научно-исследовательских трудов в области изобразительного искусства или художественной критики.

3. Кандидатами в члены Союза могут быть лица, которые еще не вполне удовлетворяют вышеуказанным требованиям, но талант и способности которых обеспечивают их дальнейшее развитие.

4. Членами или кандидатами в члены Союза ЭСХ могут быть также все члены или кандидаты в члены Всесоюзного Союза СХ, имевшие свое постоянное местожительство в течение, по крайней мере, последних шести месяцев в пределах Эстонской ССР и публично выступавшие за это время и принимавшие активное участие в местной художественной деятельности в области изобразительного искусства или художественной критики и искусствоведения.

5. Членами Союза ЭСХ не могут быть лица, лишенные избирательных прав по суду, а также совершившие поступки, противные советскому строю.

6. Заявления о желании вступить в члены Союза принимаются Правлением Союза в порядке, предусмотренном в соответствующих инструкциях, которое просматривает анкеты, заполненные желающими вступить в Союз, и представляет их со своим отзывом Всесоюзному оргкомитету ССХ или его преемнику, для приема в члены или в кандидаты в члены Всесоюзного ССХ.

7. В случае, если член или кандидат СЭСХ не принимается в члены или в кандидаты Всесоюзного ССХ, он автоматически считается выбывшим из состава СЭСХ.

Примечание. Выбывшему члену или кандидату в члены СЭСХ вступительный и членский взносы не возвращаются.

8. Жалобы на решения Правления СЭСХ подаются общему собранию СЭСХ, решения же оргкомитета Всесоюзного ССХ или его преемника, могут быть обжалованы перед пленумом оргкомитета Всесоюзного ССХ или его преемника, решения которых являются окончательными.

9. Жалобы подаются через тот орган, против решений которого они формулированы. Соответствующий орган обязан переслать поступившую жалобу в порядке, указанном в предыдущей статье.

10. Кандидаты пользуются правом совещательного голоса, а также правом участвовать во всех начинаниях Союза, но без права избирать или быть избранными в руководящие органы Союза.

11. Кандидатам может быть поручено, наравне с членами Союза, исполнение как платных так и бесплатных должностей, связанных с деятельностью Союза.

12. Кандидатский стаж длится нормально 2 года, в течении которых Правление Союза оказывает кандидату помощь в его художественной и общественной деятельности и в развитии его художественного уровня.

Правление Союза может представить оргкомитету Всесоюзного ССХ или его преемнику кандидата для приема в члены и до истечения двух лет; в исключительных случаях Правление Союза имеет право продления срока кандидатского стажа и по истечении двух лет.

Примечание. Кандидаты, не принятые в члены в течение 2 лет и срок кандидатского стажа которых правлением не продлен, решением Правления Союза исключаются из списка кандидатов.

13. Лица, принятые в члены или в кандидаты, вносят вступительные и ежегодные членские взносы в размере и в сроки, установленные Правлением Союза.

14. Правление Союза может исключать членов Союза и кандидатов в следующих случаях:

- а) игнорирования членом Союза работы по организации Союза или непринятия участия в деятельности Союза;
- б) неоявления творческой активности (непринятия в течение 18 месяцев, без уважительных причин, участия в выставках, организованных Союзом), а также понижения качественного уровня его творчества (недопущения на выставки);
- в) неуплаты без уважительных причин членского взноса в течение 3 месяцев после установленного срока;
- г) совершением членом или кандидатом поступка, несовместимого со званием советского художника или гражданина.

15. Постановление Правления об исключении может быть обжаловано общему собранию, путем подачи соответствующего письменного заявления через ревизионную комиссию.

IV.

Доходы и расходы Союза.

1. Доходы Союза состояются из:

- а) вступительных и членских взносов;
- б) ассигнований по государственному бюджету и по бюджету художественного фонда;
- в) доходов от принадлежащих Союзу имуществ, учреждений и предприятий и прочих сумм, поступивших в пользу Союза.

2. Бюджет доходов и расходов Союза, а также отчет об исполнении бюджета составляются Правлением и утверждаются общим собранием.

V.

Руководящие органы Союза.

Руководящими органами являются:

- а) общее собрание;
- б) правление;
- в) секретариаты;
- г) ревизионная комиссия.

А. Общее собрание.

1. Общее собрание Союза является высшим органом Союза, заданиями которого являются:

- а) установление общего плана деятельности Союза и его бюджета, правил внутреннего распорядка и инструкций в соответствии с целями и задачами, установленными в разделе I настоящего устава;
- б) рассмотрение и утверждение плана деятельности Правления и Ревизионной Комиссии;
- в) рассмотрение и утверждение отчета Правления и доклада Ревизионной Комиссии;
- г) выбор членов Правления и Ревизионной Комиссии.

2. Общее собрание членов Союза созывается Правлением не реже одного раза в год.

3. Созыв общего собрания обязателен также по письменному требованию Ревизионной Комиссии или не менее десяти членов Союза.

4. Общее собрание считается состоявшимся при наличии не менее 50% от общего числа членов. Если к назначенному времени не собралось требуемого числа членов, то по истечении получаса состоится второе общее собрание с той же повесткой дня, считающееся закономерным, несмотря на число собравшихся.

Примечание. Члены Союза извещаются о созыве общего собрания письменной повесткой за 7 дней до общего собрания. В повестке должен быть указан порядок дня для созываемого собрания.

5. Все дела на общем собрании решаются простым большинством голосов, за исключением вопросов, касающихся изменения Устава и ликвидации Союза, для решения которых требуются $\frac{2}{3}$ голосов собравшихся, причем эти вопросы должны быть обозначены в повестке, посылаемой членам с извещением о собрании.

Б. Правление.

1. Правление Союза руководит деятельностью Союза на основании плана деятельности и в рамках бюджета, утвержденных общим собранием, принимает заявления о желании вступить в члены или в кандидаты союза, исключает из Союза членов и кандидатов, основывает соответствующие учреждения, предприятия и фонды и организывает их деятельность, составляет и утверждает планы работ, бюджеты, отчеты, правила внутреннего распорядка учреждений и предприятий Союза, осуществляет решения общего собрания и руководит текущей работой как в полном своем составе, так и через отдельных, уполномоченных на это членов правления.

2. Правление состоит из 5 членов и избирается общим собранием Союза на 2 года.

3. Правление выбирает из своей среды председателя, заместителя председателя и ответственных секретарей, руководящих деятельностью секретариатов.

4. Собрания Правления созываются не реже одного раза в 2 месяца. Собрания Правления считаются состоявшимися при наличии не менее 4 членов. Дела решаются простым большинством голосов, за исключением вопросов, касающихся исключения из Союза членов или кандидатов, для решения каковых требуются $\frac{2}{3}$ голосов всех собравшихся.

В. Секретариат.

1. Секретариат является рабочим органом Правления, распоряжающимся всеми делами и управляющим имуществом Союза в соответствии с указаниями Правления.

2. В ведение секретариата относятся:

а) проведение в жизнь решений общего собрания и правления, непосредственное руководство творческой деятельностью Со-

юза на основе решений общего собрания и утвержденных правлением планов, руководство работой мастерских, студий курсов, лекций, кооперативов и т. п.;

- б) организация делопроизводства и бухгалтерии, руководство хозяйственными предприятиями, составление плана работ, бюджета и отчетов;
- в) выдача пособий членам Союза.

Г. Ревизионная Комиссия.

1. Ревизионная Комиссия осуществляет:

- а) проверку финансовой и хозяйственной деятельности Союза;
- б) контроль над деятельностью органов Союза по выполнению задач, предусмотренных Уставом и планом работ.

2. Ревизионная Комиссия избирается общим собранием сроком на один год, в количестве трех членов.

3. Ревизионная Комиссия выбирает из своей среды председателя и секретаря.

VI.

Ликвидация Союза.

Союз ЭСХ может быть ликвидирован решением общего собрания. Остающееся после ликвидации Союза имущество может быть передано только какой-либо организации художников Эстонской ССР, преследующей цели, аналогичные с целями союза.

680. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus kohtukutsete kättetoimetamise kohta.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

1. Kohustada valdade täitevkomiteesid kohtukutseid maal ka edaspidi kätte toimetama (Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus 1. novembrist 1940 Kohtupidamise seaduste alusel kohtuasutiste poolt saadetavate paberite kättetoimetamise korra muutmise kohta, ENSV T 1940, 41, 470).

2. Kohustada Kohtu Rahvakomissariaati üle kandma oma 1941. a. eelarvest maakondade täitevkomiteedele, edasiandmiseks valdade täitevkomiteedele kohtukutsete kättetoimetamise kulude katteks kogusummas mitte vähem kui seitsekümmend viis tuhat (75.000) rubla, jaotades selle summa maakondade täitevkomiteede vahel vastavalt maakonnas olevate valdade arvule.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu Esimees J. Lauristin.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu Asjadevalitseja H. Naберман.

Tallinn, 16. aprillil 1941. Nr. 687.

Постановление Совета Народных Комиссаров Эстонской ССР о вручении судебных повесток.

Совет Народных Комиссаров Эстонской ССР постановляет:

1. Обязать волостные исполнительные комитеты и впредь вручать судебные повестки в сельских местностях (Постановление Совета

Народных Комиссаров от 1-го ноября 1940 г. об изменении порядка вручения бумаг, посылаемых судебными учреждениями на основании процессуальных законов В ЭССР 1940, 41, 470).

2. Обязать Народный Комиссариат Юстиции перевести со своего бюджета на 1941 г. уездным исполнительным комитетам для передачи волостным исполнительным комитетам на расходы по вручении судебных повесток не менее семидесяти пяти тысяч (75.000) рублей, распределив эту сумму между уездными исполнительными комитетами соответственно количеству волостей входящих в состав уезда.

Председатель Совета Народных
Комиссаров Эстонской ССР И. Лауристин.

Управляющий Делами Совета Народных
Комиссаров Эстонской ССР Х. Хаберман.

Таллин, 16 апреля 1941 г. № 687.

681. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu

m ä ä r u s

õppeasutistes õppijaile teatripääsmetelt hinnaalanduse andmise kohta.

Et luua soodsamaid võimalusi kunstiväertuslike teatrietenduste külastamiseks õppiva noorsoo poolt, Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

1. Võimaldada õppeasutistes õppijail külastada Eesti NSV riiklike teatrite sõnalavastuse, ooperi ja balleti etendusi kuni 50% hinnaalandusega — Tallinna ja Tartu teatrites alates lavastuse kuuendast etendusest, teiste linnade teatrites alates lavastuse neljandast etendusest.

2. Panna Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu juures asuva Kunstidevalituse juhatajale p. 1 märgitud hinnaalanduse lähema korralduse väljatöötamine ja kehtima panemine.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu Esimees J. Lauristin.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu Asjadevalitseja H. Haberman.

Tallinn, 18. aprillil 1941. Nr. 711.

П о с т а н о в л е н и е

Совета Народных Комиссаров Эстонской ССР

об установлении для учащихся учебных заведений скидок с цены на билеты театральных спектаклей.

В целях поощрения посещения учащейся молодежью ценных в художественном отношении театральных спектаклей, Совет Народных Комиссаров ЭССР постановляет:

1. Давать учащимся учебных заведений скидки в размере до 50% с цены на билеты драматических, оперных и балетных спектаклей государственных театров ЭССР, начиная с шестого представления (показа) постановок таллинских и тартуских театров и с четвертого представления (показа) постановок театров других городов.

2. Поручить Начальнику Управления по делам Искусств при СНК ЭССР разработку и утверждение детального порядка предоставления указанных в пункте 1 скидок.

Председатель Совета Народных
Комиссаров Эстонской ССР И. Лауристин.
Управляющий Делами Совета Народных
Комиссаров Эстонской ССР Х. Хаберман.
Таллин, 18 апреля 1941 г. № 711.

---

682. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu

m ä ä r u s

natsionaliseeritud A. Sinikas'e ja R. Aamann'i ühendatud puidutööstuse — Хаапсалу, S.-Lossi 37, ümbernimetamise kohta.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

Rahuldada natsionaliseeritud A. Sinikas'e ja R. Aamann'i ühendatud puidutööstuse — Хаапсалу, S.-Lossi 37, töötajate palve ja anda ettevõttele uueks nimeks „Puidutööstus Areng“.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu Esimehe as. A. Kress.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu Asjadevalitseja H. Haberman.
Tallinn, 17. aprillil 1941. Nr. 705.

Постановление

Совета Народных Комиссаров Эстонской ССР

о переименовании национализированного объединенного деревообделочного производства А. Синикас и Р. Ааман в Хаапсалу по ул. С.-Лосси 37.

Совет Народных Комиссаров Эстонской ССР постановляет:

Удовлетворить просьбу работников национализированного объединенного деревообделочного производства А. Синикас и Р. Ааман в Хаапсалу, по ул. С.-Лосси 37, и присвоить предприятию новое имя „Пуйдүтээстус Аренг“.

Зам. Председателя Совета Народных
Комиссаров Эстонской ССР А. Кресс.
Управляющий Делами Совета Народных
Комиссаров Эстонской ССР. Х. Хаберман.
Таллин, 17 апреля 1941 г. № 705.

---

683. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu**m ä ä r u s****Paul Baumann'i vabastamise kohta Eesti NSV Töö Rahvakomissari II asetäitja ülesannetest.**

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

Vabastada Paul Baumann Eesti NSV Töö Rahvakomissari II asetäitja ülesannetest, arvates 16. märtsist 1941.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu Esimehe as. Ed. P ä l l.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu Asjadevalitseja H. H a b e r m a n.

Tallinn, 18. aprillil 1941. Nr. 709.

П о с т а н о в л е н и е**Совета Народных Комиссаров Эстонской ССР****об освобождении Пауля Бауман от обязанностей второго заместителя Народного Комиссара Труда Эстонской ССР.**

Совет Народных Комиссаров Эстонской ССР постановляет:

Освободить Пауля Бауман от обязанностей второго заместителя Народного Комиссара Труда Эстонской ССР с 16 марта 1941 г.

Зам. Председателя Совета Народных

Комиссаров Эстонской ССР Эд. Пялль.

Управляющий Делами Совета Народных

Комиссаров Эстонской ССР X. Хаберман.

Таллин, 18 апреля 1941 г. № 709.

684. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu**m ä ä r u s****Josif Markovitš'i vabastamise kohta NSVL Tööstuspanga Eesti Vabariikliku Kontori juhataja asetäitja ülesannetest.**

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

Vabastada sms Josif Markovitš NSVL Tööstuspanga Eesti Vabariikliku Kontori juhataja asetäitja ülesannetest.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu Esimehe as. Ed. P ä l l.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu Asjadevalitseja H. H a b e r m a n.

Tallinn, 18. aprillil 1941. Nr. 710.

П о с т а н о в л е н и е**Совета Народных Комиссаров Эстонской ССР****об освобождении Иосифа Марковича от должности заместителя Управляющего Эстонской Республиканской Конторой Промышленного Банка СССР.**

Совет Народных Комиссаров Эстонской ССР постановляет:

Освободить тов. Иосифа Марковича от должности заместителя Управляющего Эстонской Республиканской Конторой Промышленного Банка СССР.

Зам. Председателя Совета Народных

Комиссаров Эстонской ССР Эд. Пялль.

Управляющий Делами Совета Народных

Комиссаров Эстонской ССР X. Хаберман.

Таллин, 18 апреля 1941 г. № 710.

685. Natsionaliseerimisele kuuluvate tööstusettevõtete nimestiku täiendus.

Kinnitatud Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu poolt 17. aprillil 1941.

Ä l u s: Riigivolikogu deklaratsioon pankade ja suurtööstuse natsionaliseerimise kohta (RT 1940, 77, 745).

Natsionaliseerimisele kuuluvate tööstusettevõtete nimestikku (RT 1940, 81, 771) täiendatakse järgmise ettevõttega:

Täisühing E. Peep & Ko värvitööstus — Viljandimaal, Põltsamaa vallas, Sillaotsa nr. A-42.

Määrata nimetatud ettevõtte Viljandi Maakonna Täitevkomitee alluvusse.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu Esimehe as. A. Kress.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu Asjadevalitseja H. Haberman.

Nr. 707.

Дополнение списка промышленных предприятий, подлежащих национализации.Утверждено Советом Народных Комиссаров Эстонской ССР
17 апреля 1941 г.

Основание: Декларация Государственной Думы о национализации банков и крупной промышленности (ГВ 1940, 77, 745).

Список промышленных предприятий, подлежащих национализации (ГВ 1940, 81, 771) дополняется следующим предприятием:

Полное товарищество Э. Пееп и Ко, производство красок Вильянди, волость Пыльтсама, Силлаотса № А-42.

Означенное предприятие назначить в ведение Вильяндиского уездного исполнительного комитета.

Зам. Председателя Совета Народных

Комиссаров Эстонской ССР А. Кресс.

Управляющий Делами Совета Народных

Комиссаров Эстонской ССР Х. Хаберман.

№ 707.

III.**686. Eesti NSV Kergetööstuse Rahvakomissari****k ä s k k i r i****nr. 361.**

Tallinn,

16. aprillil 1941.

ENSV Riikliku Ehitustrusti nr. 3 „Beton“ põhikirja kinnitamise kohta.

1. Kinnitan käesolevale käskkirjale lisandatud ENSV Riikliku Ehitustrusti nr. 3 „Beton“ põhikirja.

2. Tunnistan kehtetuks oma käskkirja nr. 35 — 11. jaanuarist 1941 ENSV Riikliku Ehitustrusti nr. 3 „Beton“ põhikirja kinnitamise kohta ühes sellele lisandatud põhikirjaga.

L i s a: ENSV Riikliku Ehitustrusti nr. 3 „Beton“ põhikiri.

Kergetööstuse Rahvakomissar A. Veimer.

L i s a

Eesti NSV Kergetööstuse Rahvakomissari
käskkirjale nr. 361, 16. aprillist 1941.

**ENSV Riikliku Ehitustrüsti nr. 3 „Beton“
põhikiri.**

Trusti ülesanded, õigused ja kohustused.

§ 1. ENSV Kergetööstuse Rahvakomissariaadi juures asuv ENSV Riiklik Ehitustrust nr. 3 „Beton“ (lühendatult „Beton“), mis asutatud ENSV Rahvakomisaride Nõukogu määrusega 20. detsembrist 1940, tegutseb käesoleva põhikirja alusel.

§ 2. Trusti ülesandeks on peamiselt tööstusehitiste ning muude raudbetoonkonstruktsiooniga ehitiste püstitamine.

Ühtlasi trust aitab kaasa töömeetodite ratsionaliseerimisele ja ehitusalase kaadri väljaõpetamisele.

§ 3. Oma ülesannete teostamiseks on trustil õigus:

- 1) sõlmida lepinguid, teha laenusid ning võtta enda peale kohustusi kooskõlas põhikirjaga;
- 2) asutada ehituste läbiviimiseks vajalikke abikäitisi, töökodasid, ladusid ja ehitustööde asukohtadele vajalikke kontoreid;
- 3) osta ja rentida tarvilikke transportvahendeid;
- 4) võtta ette kõiki teisi seaduslikke toiminguid kooskõlas trusti ülesannetega.

§ 4. Trust omab kõik juriidilise isiku õigused ja pitsati pealkirjaga ENSV Riiklik Ehitustrust nr. 3 „Beton“.

§ 5. Trust on iseseisev majanduslik üksus ja tegutseb plaanimajanduslikkude ülesannete täitmisel majandusliku arvestuse alusel.

§ 6. Trust vastutab oma kohustuste eest ainult selle temale kuuluva varaga, millele kooskõlas kehtivate seadustega võidakse pöörata sissenõuet. Riigikassa ja kohalikud nõukogud ei vastuta trusti võlgade eest. Samuti ei vastuta trust riigikassa ja kohalike nõukogude võlgade eest. Ilma vastuhüvitusest võib trusti põhikirja fondi vähendada ainult tingimusel, kui järelejääv vara, mille peale võib pöörduda nõudmistega, on küllaldane trusti kõigi kohustuste katmiseks.

§ 7. Trust allub üldistel alustel avalikele maksudele ning kohustustele, kuivõrd see ei ole teisiti korraldatud seadustega, määrustega või erikorraldustega.

§ 8. Trusti juhtivate organite asukohaks on Tallinn.

§ 9. Kõigil juhtumel, mis käesolevas põhikirjas ette nähtud ei ole, tuleb toimida vastavate seaduste, seadluste ja määruste kohaselt.

F o n d i d.

§ 10. Trustil on järgmised fondid:

- 1) põhikirjafond,
- 2) trusti laiendamise fond,
- 3) amortisatsioonifond,
- 4) trusti direktori fond.

Trust võib luua ka teisi fonde Kergetööstuse Rahvakomissari loal.

§ 11. Trusti põhikirjafond on Rbl. 2.664.680.—.

M ä r k u s. Põhikirjafondi täpne suurus määratakse kindlaks hiljemalt 2 kuu jooksul pärast esimese operatsiooniperioodi bilansi kinnitamist.

§ 12. Trusti laiendamise, amortisatsiooni-, direktori- ja muud loodavad fondid moodustatakse:

- 1) trusti aasta ülejäägi osast,

- 2) ENSV eelarves ettenähtud summadest,
- 3) muudest sissetulekute.

§ 13. Varanduste amortisatsiooni määra, amortisatsiooni-, direktori- ja teiste fondide summade juurdearvestuse määra ja nende fondide kasutamise ning eri- ja riigituludeks minevate mahaarvamiste sättimine toimub vastavate erieskirjade kohaselt.

Trusti valitsemine.

§ 14. Trust allub vahetult Kergetööstuse Rahvakomissariaadile, kelle kompetentsi kuulub:

- 1) trusti ehitus-finantsplaani koostamise aluste määramine ja plaani kinnitamine ja muutmine. Järelkontrolli korras trusti ehitus-finantsplaani vastavuse kontrollimine temale antud ehitus-finantsülesannetele. Trusti ehitus-finantsplaani teostamise järelevalve;
- 2) direktorile loa andmine oluliste muudatuste tegemiseks kinnitatud ehitus- ja finantsplaanis, samuti olemasolevate abikäitiste ja töökodade seadistuse täiendamiseks ja ümberseadistamiseks;
- 3) abikäitiste ja töökodade asutamiseks loa andmine;
- 4) trustile tarvisminevate põhivahendite nimekirja kinnitamine;
- 5) direktori, tema asetäitja, peainseneri ja likvideerimiskomisjoni nimetamine ja ametist vabastamine ning neile tasude määramine;
- 6) direktori ettepanekute kinnitamine pearaamatupidaja nimetamise, palga määramise ja ametist vabastamise kohta;
- 7) direktori ja pearaamatupidaja tegevuse kohta tegevusjuhendi kinnitamine kehtivate eeskirjade ja põhikirja alusel;
- 8) aruande ja bilansi kinnitamine, kasumi jaotamine ja möödunud aasta kahjumite katmise viisi määramine, samuti likvideerimise aruande ja bilansi kinnitamine, eriseadustega määratud korra kohaselt;
- 9) põhikirja ja põhikirjafondi määra muutmise ja trusti tegevuse lõpetamise küsimuste otsustamine;
- 10) amortisatsioonifondi ja trusti laiendamisfondi kulutamiseks loa andmine;
- 11) trusti kodukorra kinnitamine;
- 12) loa andmine pikaajaliste laenude tegemiseks;
- 13) trusti revideerimine ja tegevuse järelevalve.

§ 15. Trusti direktor käesoleva põhikirja alusel, kehtivate seaduste piirides, järgides Kergetööstuse Rahvakomissari juhendeid ja käskkirju, juhib iseseisvalt ainuiskulise juhtimise põhimõttel isikliku algatuse ja vastutuse alusel trusti, valitseb trusti käsutuses olevat varandust ning sooritab kõiki trusti tegevusse kuuluvaid tehingu- ja operatsioone.

§ 16. Eriti kuulub direktori ülesandesse:

- 1) kõikide trustile ülesandeks tehtud ehitustööde läbiviimise juhtimine;
- 2) trusti abikäitiste tootmis- ja finantsplaanide aruannete ja bilansside läbi vaatamine ja kinnitamine, samuti järelevalve nende teostamise üle;
- 3) trusti abikäitistele vajalikkude krediitide selgitamine ja krediteerimise ulatuse määramine nendele abikäitistele, kes omavad õiguse iseseisvaks krediidiks pangas;
- 4) trusti kodukorra koostamine;
- 5) trusti nimel lepingute sõlmimine ja kõigi trusti tegevuseks vajalike tehingute sooritamine vahetult või volitatud isikute kaudu;

- 6) trusti nimel kõigi operatsioonide sooritamine NSVL Riigipangas, selle osakonnis, kontoreis, agentuures jm.

M ä r k u s. Rahalised dokumendid kannavad pearaamatupidaja või tema asetäitja kaasallkirja.

- 7) volikirjade väljaandmine, õigusega täielikuks või osaliseks edasivolitamiseks;
 8) trusti peakontori, tema abikäitiste, töökodade, kontorite ja ladude teenistujate palkamine ning vallandamine, samuti kollektiivlepingute sõlmimine ja tööde juhatajale volituste andmine tööliste palkamiseks;
 9) trusti tegevusest tingitud küsimustes esinemine kõigis asutistes ja organisatsioonides;
 10) hagemine ja kostmine trusti nimel kohtuis ja arbitraažes.

§ 17. Trusti direktor on kohustatud võtma tarvitusele kõik abinõud käesolevas põhikirjas ettenähtud trusti eesmärkide teostamiseks, kandes vastutust plaanide teostamise, plaanilise ja lepingulise distsipliini, tema hoolde usaldatud varanduse säilitamise ja asjaajamise korralikkuse eest.

§ 18. Trusti peainsener juhib kogu trusti tehnilist ja tööstuslikku tegevust, teostab kõiki trusti tehnilisest juhtimisest tulenevaid õigusi ja kohustusi. Trusti peainsener kannab vastutust teostatud tööde vastavuse eest tehnilisele dokumentatsioonile, nende kvalitatiivse täitmise eest, teostatud tööde kehtivate eeskirjade ja tehnilistele tingimustele vastavuse eest, tööõnnetuste vältimise ning tööde teostamise eest plaanis ettenähtud tähtjaks.

§ 19. Trusti direktori asetäitja toimetab juhtimist üksikute piirkondade ning trusti osakondade üle trusti direktori määramisel.

§ 20. Trusti pearaamatupidaja juhatab trusti arvestus-aruandelist aparati, annab metodoloogilisi näpunäiteid arvestuse vormi ja süsteemi kohta, omab teise allkirja õiguse rahalistel dokumentidel ja käskudel ning kannab vastutust finantsdistsipliini täitmise, majanduslikult korraliku asjaajamise ja palgafondi kulutuste eest. Trusti pearaamatupidaja kannab täielikku vastutust trusti õigeaegse ja kvalitatiivse arvestuse eest ning andmete esitamise eest ENSV planeerimis- ning arvestusorganisatsioonidele.

§ 21. Trusti abikäitiste ja töökodade tegevus ja juhtimine toimub erijuhendi kohaselt, mille välja töötab abikäitise või töökoja juhataja ja kinnitab trusti direktor.

Aruandmine, tegevuse revideerimine ja ülejäägi jaotamine.

§ 22. Trusti operatsiooniaasta loetakse 1. jaanuarist — 31. detsembrini. Esi-
 mene aruandeaasta arvatakse tegevuse algusest sama kalendriaasta lõpuni.

§ 23. Igal aastal, määratud tähtjaks trusti direktor esitab Kergetööstuse Rahvakomissariaadile läbivaatamiseks ja kinnitamiseks aastaaruande, varandus- ja tulemusbilansi, samuti ülejäägi jaotamise või puudujäägi katmise kava.

§ 24. Trusti operatsiooniaasta ülejäägi jaotamine, samuti kahjude katmine teostatakse erieeskirjade järgi.

Tegevuse lõpetamine.

§ 25. Trust lõpetab oma tegevuse:

- 1) likvideerimise teel;
- 2) ühendamise, liitmise või jagamise teel.

§ 26. Trust likvideeritakse:

- 1) kui trust tunnustatakse seaduslikus korras maksujõuetuks;
- 2) kui trusti edasine olemasolu tunnustatakse otstarbetuks;

- 3) kui trusti põhikirjafond on enam kui kahe viiendiku võrra vähenenud, kui seejuures ei vähendata põhikirjafondi seatud korras või ei täiendata seda vähemalt kolme viiendiku võrra selle esialgsest summast.

§ 27. Eelmise paragrahvi punktides 2 ja 3 ettenähtud põhjustel määrab trusti likvideerimisele Kergetööstuse Rahvakomissar ENSV Rahvakomissaride Nõukogu loal.

Likvideerimise teostab likvideerimiskomisjon vastava finantsorgani esindaja osavõtul. Likvideerimine peab teostatama kindlaksmääratud tähtajal, missugune tähtaeg ei või olla üle ühe aasta. Likvideerimisel ülejääv varandus läheb Eesti NSV Kergetööstuse Rahvakomissariaadi korraldusse.

§ 28. Trusti tegevuse lõpetamine ühendamise, liitmise või jagamise teel toimub selleks ettenähtud seaduslikus korras.

687. Eesti NSV Kergetööstuse Rahvakomissari

k ä s k k i r i n r. 363.

Tallinn,

16. aprillil 1941.

Eesti NSV Riikliku Ehitusmaterjalide Turustus-Varustuskontori põhikirja kinnitamise kohta.

1. Moodustada senine Ehitusmaterjalide Turustamise Keskus ümber Eesti NSV Riiklikuks Ehitusmaterjalide Turustus-Varustuskontoriks, arvates käesoleva käskkirja allakirjutamisest.

2. Kinnitada käesolevale käskkirjale lisatud Eesti NSV Riikliku Ehitusmaterjalide Turustus-Varustuskontori põhikiri.

3. Lugeda kehtivuse kaotanuks Ehitusmaterjali turustamise korraldamise juhend (ENSV Teataja 1940, 22, 257).

Kergetööstuse Rahvakomissar A. Veimer.

L i s a

Eesti NSV Kergetööstuse Rahvakomissari käskkirjale nr. 363, 16. aprillist 1941.

Eesti NSV Riikliku Ehitusmaterjalide Turustus-Varustuskontori põhikiri.

I. Üldeskirjad.

§ 1. Eesti NSV Riiklik Ehitusmaterjalide Turustus-Varustuskontor tegutseb käesoleva põhikirja ning Eesti NSV Kergetööstuse Rahvakomissari juhendite ja käskkirjade alusel, alludes Eesti NSV Kergetööstuse Rahvakomissariaadi Ehitusmaterjalide Tööstuse Peavalitsusele.

§ 2. Kontori ülesandes on:

- 1) tsemendi-, betooni-, telliste-, paasi-, kipsi-, lubja-, kaltsiidi-, diatomiidi-, isoleerplaatide, katusekattematerjalide kui ka teiste ehitusmaterjalide turustamine;
- 2) Ehitusmaterjalide Tööstuse Peavalitsusele allutatud tööstuslike käitiste varustamine vajalike sisseseadetega, materjalidega, tagavaraosadega ja tööriistadega, mis on kohaliku päritoluga.

§ 3. Kontor on iseseisev majandusühik ja tegutseb Eesti NSV Kergetööstuse Rahvakomissari poolt kinnitatud plaani-ülesannete täitmisel isetasuvuse põhimõttel, omades Eesti NSV Kergetööstuse Rahvakomissari poolt kinnitatava erieelarve.

§ 4. Kontoril on juriidilise isiku õigused ja pitsat oma nimetusega.

§ 5. Kontorite juhtivate organite asukohaks on Tallinn.

§ 6. Kõigil juhtudel, mida käesolevas põhikirjas otseselt ette nähtud ei ole, tuleb kontoril toimida vastavate seaduste, seadluste ja määruste kohaselt.

II. Kontori tegevus, õigused ja kohused.

§ 7. Oma ülesannete teostamiseks kontor võib:

- 1) avada osakondi, kauplusi, ladusid, agentuure, baase;
- 2) omandada, ehitada ja üürida tarvilikke hooneid ja laoruume;
- 3) tegutseda transpordi alal, omandada ja üürida transportvahendeid ning vastavaid töökodasid;
- 4) sõlmida lepinguid, teha laene ja võtta endale kohustusi kooskõlas käesoleva põhikirjaga;
- 5) teostada omal arvel ja komisjonäärina kõiki teisi seaduslikke toiminguid kooskõlas käesoleva põhikirjaga.

§ 8. Kontor aitab kaasa ehitusmaterjalide valiku suurendamiseks ja kvaliteedi parandamiseks, võttes selleks osa vastavate käitiste toodangukavade koostamisest ning nõudes neilt tarvilikku informatsiooni ja andmeid, mis vajalikud nende toodangu turustamiseks; aitab tõhusalt kaasa ehitusmaterjalide teaduslikuks uurimiseks ja nende otstarbekaks kasutamiseks ning kvaliteedi tõstmiseks. Ühtlasi kontor tõstab oma kaadrite kvalifikatsiooni ja organiseerib ning süvendab stahhaanovlikku liikumist.

§ 9. Kontor ostab ja müüb ehitusmaterjale normeeritud hindadega, võttes oma operatsioonidelt (käibelt) vahendustasu Eesti NSV Kergetööstuse Rahvakomissari poolt kinnitatud määral. Normeerimata hindadega kaupu ostab ja müüb kontor tema poolt kokkuleppel müüjatega ja ostjatega kindlaksmääratud hindadega. Käitiste varustamise operatsioonidelt saab kontor tasu ENSV Kergetööstuse Rahvakomissari poolt kinnitatud määral.

§ 10. Tehingute sõlmimisel on kontor kohustatud muudel võrdsetel tingimustel andma eesõiguse riiklikele asutistele ja ettevõtetele ning kooperatiivorganisatsioonidele.

§ 11. Kontor vastutab oma kohustuste eest ainult selle temale kuuluva varandusega, millele kooskõlas kehtivate seadustega võidakse pöörata sissenõuet. Riigikassa ja kohalikud nõukogud ei vastuta kontori võlgade eest. Kontor ei vastuta riigikassa ja kohalike nõukogude võlgade eest. Vastuhüvitusega võib kontori põhikirjafondi vähendada ainult tingimusel, et järelejääv vara, millele võib pöörata nõudmistega, on küllaldane kontori kõigi kohustuste katmiseks.

§ 12. Kontor valdab, kasutab ja käsutab temale usaldatud vara, ning allub üldistel alustel avalikele maksudele ning kohustustele, kuivõrd see ei ole teisiti korraldatud seadustega, määrustega või erikorraldustega.

III. Fondid.

§ 13. Kontoril on järgmised fondid:

- 1) põhikirjafond,
- 2) amortisatsioonifond,
- 3) tegevuse arendamise fond,
- 4) direktorifond.

Kontor võib luua ka teisi fonde Eesti NSV Kergetööstuse Rahvakomissari loal.

§ 14. Kontori põhikirjafond on ligikaudselt Rbl. 62.200.—.

Põhikirjafondi täpne suurus määratakse kindlaks kokkuleppel Rahanduse Rahvakomissariaadiga hiljemalt 2 kuu jooksul pärast esimese operatsiooniperioodi bilansi kinnitamist.

§ 15. Amortisatsiooni-, tegevuse arendamise, direktori- ja muud loodavad fondid moodustatakse:

- 1) kontori aasta ülejäägi osast;
- 2) Eesti NSV eelarves selleks ettenähtud summadest;
- 3) muudest sissetulekutest.

§ 16. Varanduste amortisatsiooni määra, amortisatsiooni-, tegevuse arendamise, direktori- ja teiste loodavate fondide summade juurdearvestamise määra, nende fondide kasutamise ning eri- ja riigituludeks minevate mahaarvamiste kord määratakse kindlaks erieeskirjadega.

IV. Juhtimine.

§ 17. Eesti NSV Kergetööstuse Rahvakomissariaadi Ehitusmaterjalide Tööstuse Peavalitsuse kompetentsi kuulub:

- 1) kontori-, turustus-, varustus- ja finantsplaani koostamise aluste määramine ning järelkontrolli korras kontori tegevuse ja finantsplaani vastavuse kontrollimine temale antud tegevuse ja finantsülesannetele;
- 2) loa andmine osakondade, kaupluste, ladude, agentuuride ja baaside avamiseks ning olemasolevate allüksuste ümberkujundamiseks;
- 3) uute ehituste ja ümberehituste plaanide kinnitamine ja oluliste muudatuste tegemine kinnitatud plaanes;
- 4) loa andmine pikaajaliste laenude tegemiseks;
- 5) amortisatsiooni- ja tegevuse arendamise fondide kulutamiseks loa andmine;
- 6) kontori tegevuse korraldamiseks juhiste ja ettekirjutuste andmine;
- 7) kontori tegevuse ja plaanide teostamise üle järelevalvamine.

§ 18. Kontori juhtimiseks nimetab Eesti NSV Kergetööstuse Rahvakomissari ametisse kontori direktori ja selle asetäitjad Ehitusmaterjalide Tööstuse Peavalitsuse juhataja ettepanekul. Kontori pearaamatupidaja ja osakondade juhatajad nimetab ametisse ja vabastab ametist Eesti NSV Kergetööstuse Rahvakomissariaadi Ehitusmaterjalide Tööstuse Peavalitsuse juhataja kontori direktori ettepanekul.

§ 19. Kontori direktor, käesoleva põhikirja alusel, kehtivate seaduste piires, järgides Eesti NSV Kergetööstuse Rahvakomissari juhendeid ja käskkirju ja Ehitusmaterjalide Tööstuse Peavalitsuse juhiseid ja ettekirjutusi, juhib iseseisvalt ainuisikulise juhtimise põhimõttel isikliku algatuse ja vastutuse alusel kogu kontori tegevust vastavalt seatud ülesannetele; valitseb kontorile kuuluvat varandust ning sooritab kõiki kontori tegevusse kuuluvaid tehinguid ja operatsioone.

§ 20. Eriti kuulub direktori ülesandesse:

- 1) jooksvate ja perspektiivsete plaanide kontrollarvude ettevalmistamine ja koostamine vastavalt kontori ülesannetele; kontori-, turustus-, varustus- ja finantsplaani koostamine, selle kinnitamiseks esitamine Peavalitsuse kaudu Eesti NSV Kergetööstuse Rahvakomissariaadile ning plaani teostamine kontori tegevuses;
- 2) kõikide kontorile kuuluvate osakondade, kaupluste, ladude, agentuuride ja muude allüksuste üldjuhtimine;
- 3) kõigi kontori teenistujate ametisse määramine ja vallandamine, välja arvatud enda asetäitjad, pearaamatupidaja ja osakondade juhatajad;

- 4) ettepanekute tegemine Eesti NSV Kergetööstuse Rahvakomissariaadi Peavalitsuse juhatajale Kontori pearaamatupidaja ja osakondade juhatajate ametisse nimetamiseks ja ametist vabastamiseks;
- 5) ülesannete jaotamine enda asetäitjate vahel, teiste teenistujate töö üldkorraldamine ja kollektiivlepingute sõlmimine;
- 6) turustamise-, ostu-müügi- ja teiste lepingute sõlmimine, aktide koostamine ning kontori ülesannete teostamiseks kõigi vajalikkude ostu-müügi- ja teiste tehingute sooritamine, vahetult või selleks volitatud isikute kaudu;
- 7) kontori esindamine kohtuis, arbitraažes ja samuti kõigis administratiivastutistes, kutselistes, ühiskondlikes ja kooperatiivseis organisatsioonides ja mujal, kas isiklikult, oma asetäitjate või teiste selleks volitatud isikute kaudu;
- 8) vastavalt kinnitatud plaanidele ja nende piires ehitus- ja remonttööde korraldamine nii majanduslikul teel kui ka vastavate käitiste ja isikute kaudu;
- 9) kontori nimel kohustuste väljaandmine ja maksmiseks vastuvõtmine, kõigi krediidioperatsioonide sooritamine NSVL Riigipangas, selle osakondades, kontoreis, agentuures ja teistes krediidasutistes, sealhulgas ka arvestus-, jooksvate ja muude arvete avamine ja sulgemine, eeltähendatud arvete käsutamine, tšekkide ja maksukäskude allakirjutamine, maksunõudmiste ning arvete aktseptimine, raha ning väärtuste vastuvõtmine ning üldse tehingute teostamine krediidikorralduse kohta kehtivate eeskirjade alusel ja neis ettenähtud ulatuses.

M ä r k u s. Rahalised dokumendid peavad kandma pearaamatupidaja kaasallkirja.

- 10) kontori sisekorra eeskirjade väljatöötamine;
- 11) kontori nimel volikirjade väljaandmine, õigusega täielikuks või osaliseks edasivolitamiseks;
- 12) kontori aruande ja bilansi koostamine ning selle kinnitamiseks esitamine Peavalitsuse kaudu Eesti NSV Kergetööstuse Rahvakomissarile.

§ 21. Kontori direktor on kohustatud võtma tarvitusele kõik abinõud käesolevas põhikirjas nimetatud eesmärkide teostamiseks, kandes täielikku vastutust plaanide teostamise, kaupade realiseerimise, lepingute täitmise, plaanilise ja lepingulise distsipliini, tema hoolde usaldatud varanduse säilitamise ja majanduslikult otstarbeka ning korraliku asjaajamise eest.

§ 22. Kontori direktori asetäitjad täidavad direktori poolt määratud ülesandeid ja asendavad erivolitusega direktorit tema äraolekul.

§ 23. Kontori pearaamatupidaja juhatab kontori arvestusaruandelist aparati, annab metodoloogilisi näpunäiteid arvestuse vormi ja süsteemi kohta, omab teise allkirja õiguse rahalistel dokumentidel ja käskudel. Vastutab finantsplaani täitmise, kontori otstarbeka majandamise ja palgafondi kulutuste ning aruannete, bilansside ja arvestusliste andmete täpsuse ning õigeaegse esitamise eest.

§ 24. Kontori seesmine tööjaotus, osakondade ja allüksuste juhtimine määratakse üksikasjalikult kindlaks kodukorras.

V. Aruandmine, kasumi jaotuse ja kahjumi katmise kord.

§ 25. Kontori operatsiooniaasta loetakse 1. jaanuarist — 31. detsembrini. Esimene aruandeaasta arvatakse tegevuse algusest sama kalendriaasta lõpuni.

§ 26. Jooksva aruandmise kõrval iga tegevusaasta lõpul kontori direktor esitab seatud tähtaegadel Peavalitsuse kaudu Eesti NSV Kergetööstuse Rahvakomissarile läbivaatamiseks ja kinnitamiseks eeskirjade kohaselt koostatud aastaaruande, varandus- ja tulemusbilansi, samuti kasumi jaotamise või kahjumi katmise kava. Kasumi jaotamine ja kahjumi katmine toimub sellekohaste kehtivate eeskirjade kohaselt.

§ 27. Kontori kinnitatud bilansid avaldatakse seatud korras.

VI. Tegevuse järelevalve.

§ 28. Kontori tegevuse järelevalvet teostavad Eesti NSV Kergetööstuse Rahvakomissariaadi Ehitusmaterjalide Tööstuse Peavalitsus ning sama Rahvakomissariaadi vastavad erialalised organid.

§ 29. Peale käesolevas põhikirjas ja kehtivates eeskirjades täpselt määritletud juhtude teised valitsemisorganid võivad oma pädevuse piirides anda kontori direktorile juhiseid ja nõuda temalt aruannete või andmete esitamist ainult Eesti NSV Kergetööstuse Rahvakomissariaadi Ehitusmaterjalide Tööstuse Peavalitsuse vahendusel.

VII. Tegevuse lõpetamine.

§ 30. Kontori tegevuse lõpetamine toimub vastavais eeskirjades ettenähtud alustel Eesti NSV Kergetööstuse Rahvakomissari poolt kindlaksmääratud tähtaegadel ja korras.

688. Eesti NSV Tervishoiu Rahvakomissari

k ä s k k i r i

nr. 157

17. aprillist 1941

NSV Liidus kehtivate mürgiste ja kangetoimeliste vahendite vastuvõtmise, säilitamise ning väljastamise ja retseptide kirjutamise juhiste ja juhendite täitmiselevõtmise kohta.

Võtta täitmisele alates 1. maist 1941 ja avaldada eestikeelses tõlkes:

1. NSV Liidu Tervishoiu Rahvakomissari käskkirjaga nr. 1094 — 11. septembrist 1938 kinnitatud a) Juhised nr. 1 mürgiste ja kangetoimeliste vahendite säilitamise ning väljastamise kohta apteekidest, b) Juhised nr. 3 mürgiste ja kangetoimeliste ravimpreparaatide vastuvõtmise, säilitamise, kasutamise ning väljastamise kohta instituutide kliinikutes, haiglate jaoskondades ning kabinetides ja teistes ravi-asutistes.

2. NSV Liidu Tervishoiu Rahvakomissari käskkiri nr. 656 — 1. novembrist 1939.

3. NSV Liidu Tervishoiu Rahvakomissari käskkirjaga nr. 686 — 16. augustist 1937 kinnitatud Juhised retseptide kirjutamise kohta arstide poolt.

4. NSV Liidu Tervishoiu Rahvakomissari poolt 15. mail 1938 kinnitatud Juhend ravimite väljakirjutamise ning valmistamise korra kohta raviasutiste apteekides ja ravimite väljastamise kohta haigeile haiglate jaoskondades.

5. NSV Liidu Riiklikus Farmakopöas 1937. aastast, lk. 548 trükitud Juhised nr. 4 Ravimite väljakirjutamine velskrite ja ämmaemandate poolt.

Loetletud juhiste ja juhendite täitmiselevõtmine raviasutiste nurgatemplite ja arstide isiklikkude pitsatite osas edasi lükata kuni 15. juunini 1941, milliseks päevaks kõik raviasutised on kohustatud endile muretsema ümmargused pitsatid ja nurgatemplid ning arstid isiklikud pitsatid.

Tervishoiu Rahvakomissar V. H i o n.

J u h i s e d

nr. 1

mürgiste ja kangetoimeliste vahendite säilitamise ning väljastamise kohta apteekidest.

1. Käesolevad mürgiste ja kangetoimeliste vahendite säilitamise ning väljastamise juhised kohaldatakse käesolevale lisatud nimekirjades A ja B loetletud ainetele.

2. Nimekirjas A (lisa nr. 1) loetletud mürgised raviained säilitatakse retseptuuritoas kui ka teistes apteegiruumes lukustatult eraldi teistest ravimitest. Peale selle nende vahendite tagavarade säilituskapid apteegi materjalitoas pitseeritakse töö lõpul.

Väljastamiseks valmis ravimid, millised sisaldavad mürgiseid vahendeid (nimekiri A), säilitatakse retseptuuri vastutusel eraldi teistest ravimitest lukustatud kapis (või kinnises ruumis).

Kapid ja laekad, millistes säilitatakse nimekirjas A loetletud aineid, peavad olema tähistatud pealkirjaga „Venena A — Mürgised“. Nendes kappides peavad leiduma kaalud ning vihid, uhmrid, lehtrid ja silindrid mürgiste vahendite kaalumiseks, segamiseks ja lahustamiseks. Nende esemete pesemine peab toimuma eraldi teistest nõudest apteegi juhataja või tema poolt volitatud isiku järelevalve all.

Apteekides, kus öövalvet ei ole, pitseeritakse mürgiste vahendite säilituskapid ööseks lakk-pitsatiga või plommitakse.

Alljärgnevad mürgised ained: arseenhapend, arseenishapend, sublumaat, fosfor, brutsiin, nikotiin, strühniin, tsinhoniin, sinihape ja selle preparaadid säilitatakse materjalitoas mürgiste vahendite A kapis neile eraldatud seesmises lukustatavas kapikeses.

3. Kappide võtmed ja pitsat hoitakse apteegi juhataja või tema poolt selleks volitatud farmatseudi käes.

4. Alljärgnevate mürgiste ja kangetoimeliste ainete kohta: arseenhapend, arseenishapend, sublumaat, fosfor, brutsiin, nikotiin, strühniin, tsinhoniin, sinihape (kõik selle preparaadid), kloorpikriin, väävelsüsinik, oopium, oopiumitinktuur, oopiümiekstrakt, dioniin, kokaiin ning selle soolad, morfiin, heroiin ja omnopoon (pantopoon), peetakse apteekides arvestust iga aine kohta eraldi, jättes apteeki tõendavad dokumendid. Dokumentide algkirjad säilitatakse lukustatud kappides, millede võtmed hoitakse apteegi juhataja või tema poolt selleks volitatud farmatseudi käes.

Valmis ravimid, millised sisaldavad käesolevas paragrahvis loetletud vahendeid ühekordset ülimat annust mitte ületavates annustes, ei kuulu kvantitatiivsele arvestusele.

5. Apteegis retsepte vastuvõttev isik (juhataja või retseptuuri) on kohustatud mürgist vahendit sisaldava retsepti vastuvõtmisel kontrollima kirjutatud teksti õigsust, alla kriipsutama värvilise pliaatsiga mürgise aine nimetuse ja vajaduse korral andma vastavaid näpunäiteid ravimit valmistavale isikule (kas otseselt või kontrolli kaudu).

6. Nimekirjas B (lisa nr. 2) loetletud kangetoimelised vahendid tuleb säilitada retseptuuritoas kui ka teistes apteegiruumes eraldi teistest ravimitest erilistes kappides või laegastes, pealkirjaga „Heroica B — Kangetoimelised vahendid“, millised töö lõpul tuleb lukustada.

7. Ravimid, millised sisaldavad mürgiseid või kangetoimelisi aineid, väljastatakse apteekidest eranditult arstiretsepti järgi. Velskrid, kes juhatavad iseseisvaid ravipunkte ja arstijaoskondi või asendavad jaoskonnaarste, on õigustatud välja kirjutama kõiki haige abistamiseks vajalikke ravimeid, mis sisaldavad mürgiseid ja kangetoimelisi aineid suurimat annust mitteületavates annustes, võttes juhtnööriks NSVL Tervishoiu Rahvakomissari käskkirja 2. augustist 1938 nr. 1009.

Retseptid kirjutatakse täpses kooskõlas juhistega, mis seatud NSVL Tervishoiu Rahvakomissari käskkirjaga nr. 686 — 16. augustist 1937. Mürgiseid ja kangetoimelisi aineid sisaldavad retseptid, mis on loetletud käesolevate juhiste p. 4, peavad olema varustatud peale nurgatempli ka pitsatiga.

8. Arst, kirjutades välja mürgist või kangetoimelist vahendit suurimat annust ületavas hulgas, on kohustatud selle vahendi hulka väljendama tähtedega, lisades hüüumärgi. Selle nõude mittetäitmise korral peab farmatseut toimima riikliku farmakopöa näpunäite kohaselt, ühendusse astuma arstiga ja alles pärast vastuse saamist väljastama ravimi vastavas annuses, vastupidisel korral aga väljastama ettekirjutatud ravimi suurima annuse pooles suuruses.

9. Hapete väljakirjutamise korral puhtal kujul kui ka segudes, märkimata retseptil kangust, väljastatakse lahjendatud hape.

10. Arsti retseptita on lubatud väljastada alljärgnevaid mürgiseid ning kangetoimelisi aineid sisaldavaid ravimeid:

- a) farmakopöas loetletud ja nimekirjadesse A ning B mittepaigutatud, nagu averiinialv, valge elavhõbeda salv jne.;
- b) farmakopöas loetlemata, kuid neile analoogsed, kui need on valmistatud farmakopöa eeskirju mitteületavas kontsentratsioonis, nagu salvid või lahused 10%-ise joodisisaldusega, 2%-ine kollane elavhõbeda salv jne.;
- c) valmis standard vormes:
  - 1) antiipüriin, annustes kuni 0,3 g;
  - 2) salipüriin, annustes kuni 0,5 g;
  - 3) kloroform, segudes väliseks tarvitamiseks;
  - 4) kodeiin, puhas, annustes kuni 0,015 g;
  - 5) kodeiinifosfaat, annustes kuni 0,03 g;
  - 6) kofeiin, puhas, annustes kuni 0,05 g;
  - 7) kofeiinsoolad, annustes kuni 0,1 g;
  - 8) diuretiin, annustes kuni 0,5 g;
  - 9) karumustikaekstrakt (Extr. Belladonnae), annustes kuni 0,015 g;
  - 10) Doveri pulber, annustes kuni 0,3 g;
  - 11) santoniin, annustes kuni 0,025 g;
  - 12) tsinksulfaat $\frac{1}{4}$ % vesilahusena.

11. Ravimeid, millised sisaldavad nimekirjas A loetletud mürgiseid aineid, kui ka sõrmkübara (Digitalis) lehti või selle preparaate, oopiumi, oopiumitinktuuri, oopiumiekstrakti, veronaali ja dioniini, on keelatud väljastada arsti kordamisallkirjata, kui retseptil pole märkust, mitu korda tuleb ravimit korrata.

M ä r k u s. Arsti kordamisallkirjata on lubatud väljastada pille või tablette, millised sisaldavad arseenishapendit mitte üle 0,001 g annuse kohta ja dioniini, pilokarpiini ning eseriini vesilahuseid silmatilkadena.

12. Ravimeid, millised sisaldavad kangetoimelisi aineid (nimekiri B), välja arvatud oopium, oopiumitinktuur, oopiumiekstrakt, dioniin, veronaal, sõrmkübaralehed (fol. Digitalis) ning selle preparaadid, kui nad on välja kirjutatud annuses alla poole suurimast ühekordsest annusest, võib väljastada arsti kordamisallkirjata, kui retseptil pole pealkirja „mitte korrata“.

Samuti on lubatud väljastada korduvalt ravimeid, millised sisaldavad kange-toimelisi aineid (nimekiri B) ja millised on välja kirjutatud väliseks tarvitamiseks (salvid, küünlad, hõõrutised, kompressivedelikud).

13. Ühele haigele on lubatud korraga apteegist väljastada segus või lahuses maksimaalselt: oopiumi pool grammi (0,5), morfiini, heroini, dioniini, omnopooni ja kokaiini — kolm detsigrammi (0,3).

Loomade raviks on loomaarsti retsepti järgi lubatud väljastada: oopiumi kuni kümme grammi (10,0), morfiini, heroini, dioniini ja kokaiini kuni üks gramm (1,0).

14. Mürgiseid aineid (nimekiri A) sisaldavad ravimid pitseeritakse apteekidest väljastamisel lakiga, plommiga või erilise siigeloblaadiga.

15. Raviasutistele väljastatakse apteekidest mürgiseid ja uimastavaid aineid asutise juhataja või tema asetäitja poolt allakirjutatud ja asutise ümmarguse pitsatiga kinnitatud nõudmiste järgi, kusjuures väljastamist toimetatakse eranditult isikule, kellel on selleks eriline raviasutise juhataja või tema asemiku poolt allakirjutatud ja asutise ümmarguse pitsatiga varustatud volitus.

16. Käsimüügis on lubatud retseptita väljastada fenoolilahust mitte üle 5% sisaldavusega.

17. Süstimiseks määratud ravimite ampullid peavad olema varustatud igäüksi pealkirjaga, millel on näidatud ampulli sisu. Süstimiseks määratud ravimite väljastamisel apteekidest, vaatamata nende koosseisule, tuleb klaasidele tingimata liimida sinised etiketid pealkirjaga: veeni süstimiseks või injektsiooniks jne.

18. Sublimaadi tabletid, tsinkloriidilahused, elavhõbedasoolade lahused ja fenool puhtal kujul või lahustes (fenooli juures üle 5%) väliseks tarvitamiseks või desinfektsiooniks tuleb väljastada apteegist pakitult pealkirjaga anumaal „mürk“, „ettevaatust“ ja vastavate etikettidega mürgi nimega kohalikus keeles, nagu: „subliimaat“, „klooritsink“, „elavhõbeda tsüaniid“, „karboolhape“.

Sublimaati ja selle lahuseid sisaldavaile pudelitele peavad olema liimitud etiketid sublimaadi sisaldusprotsendi näiduga ja ristiasetatud luude ning kolba kujutlusega.

19. Sublimaadilahuseid desinfektsiooni otstarbeks peab apteegis enne väljastamist värvima kireva värviga, lisades eosiini või fuksiini, metüleensinist j. m. s., kusjuures etiketile (signatuurile) tuleb märkida, millega on lahus värvitud.

20. Sublimaaditabledid väljastatakse apteekidest raviasutistele ja üksikisikutele individuaalretseptide järgi pitseeritult.

Mürgiste ravimite nimestik „A“.

Acidum arsenicosum
 Apomorphinum hydrochloricum
 Arecolinum hydrobromicum
 Atropinum sulfuricum
 Cocainum hydrochloricum
 Diacetylmorphinum hydrochloricum (Heroin)
 Homatropinum hydrobromicum

Hydrargyrum bichloratum corrosivum (Sublimat)
 Hydrargyrum bijodatatum
 Hydrargyrum cyanatum
 Hydrargyrum oxycyanatum
 Hydrargyrum salicylicum
 Liquor arsenicalis Fowleri
 Morphiium hydrochloricum
 Morphiium hydrochloricum solutum 1% ja 2%
 Natrium arsenicicum
 Natrium kakodylicum
 Novarsenol (Neosalvarsan)
 Oleum Crotonis
 Omnopon (Pantopon)
 Osarsol (Spirocid)
 Phosphorus
 Physostigminum salicylicum
 Pilocarpinum hydrochloricum
 Scopolaminum hydrobromicum
 Strychninum nitricum
 Tabulettae Sublimati
 Veratrinum

Farmakopöas puuduvad, kuid apteegis leiduvad mürgised vahendid, kui ka need, mis nimetatud NSVL Rahvakomissaride Nõukogu määruses nr. 78 — 26. jaanuarist 1938, säilitatakse samade juhiste kohaselt kui A nimekirjas nimetatud mürgised vahendid.

Kangetoimeliste ravimite nimestik „B“, millised tulevad säilitada ettevaatusega, teistest ravimitest eraldi.

Acetanilidum
 Acidum chromicum
 Acidum diaethylbarbituricum (Veronal)
 Acidum hydrochloricum concentratum
 Acidum nitricum fumans
 Acidum nitricum
 Acidum phenylaethylbarbituricum (Luminal)
 Acidum sulfuricum
 Acidum trichloroaceticum
 Adrenalinum solutum 1 : 1000
 Aether
 Aether pro narcosi
 Aethylmorphinum hydrochloricum (Dionin)
 Aethylum bromatum
 Aethylum chloratum (Chloraethyl)
 Amygdalinum
 Amylium nitrosum
 Antipyrinum
 Antipyrinum salicylicum
 Argentum nitricum
 Argentum colloidal (Collargol)
 Cantharides

Chloralum hydratum
Chloroformium
Chloroformium pro narcosi
Codeinum
Codeinum phosphoricum
Coffeinum
Coffeino-Natrium benzoicum
Coffeino-Natrium salicylicum
Collodium cantharidatum
Colloxylin
Cuprum sulfuricum
Diuretin
Euphorbium
Extractum Belladonnae
Extractum Cannabis Indicae
Extractum Filicis maris.
Extractum Hyoscyami
Extractum Opii
Extractum Secalis cornuti
Extractum Secalis cornuti fluidum
Extractum Nucis vomicae
Folia Belladonnae
Folia Digitalis
Folia Hyoscyami
Folia Stramonii
Hedonal
Herba Adonis vernalis
Herba Cannabis Indicae
Hydrargyrum amidato-bichloratum
Hydrargyrum chloratum
Hydrargyrum chloratum vapore paratum
Hydrargyrum oxudatum flavum
Hydrargyrum oxydatum rubrum
Infusum Ipecacuanhae concentratum
Insulin
Jodoformium
Jodum
Kalium causticum fustum
Kreosotum
Nitroglycerinum 1%
Novocainum
Oleum Sinapis aethereum
Opium
Podophyllum
Orthoform
Paraldehydum
Phenolum purum
Phenolum purum liquefactum
Pituitrin
Pulvis Doveri
Radix Ipecacuanhae

Resina Jalapae
 Rhizoma Veratri albi
 Santoninum
 Santoninum in tabl.
 Secale cornutum
 Semen Sabadillae
 Semen Strophanthi
 Semen Strychni
 Stibio-Kalium tartaricum
 Stypticinum
 Sulfonalum
 Tabulettae acidi diaethylbarbiturici
 Tabulettae Codeini c. Natr. bicarbonico
 Tabulettae Coffeino-Natr. bensoici
 Tabulettae Diuretini
 Tabulettae Nitroglycerini
 Tabulettae Opii
 Tabulettae opii c. radice ipecacuanhae
 Tabulettae Santonini
 Thyreoidinum
 Tinctura Aconiti
 Tinctura Belladonnae
 Tinctura Cannabis Indicae
 Tinctura Cantharides
 Tinctura Digitalis
 Tinctura Ipecacuanhae
 Tinctura Opii
 Tinctura Strophanthi
 Tinctura Nucis vomicae
 Tinctura Veratri albi
 Tuber Aconiti
 Zincum chloratum
 Zincum sulfophenolicum
 Zincum sulfuricum
 Zincum valerianicum

Märkus nimekirja B juurde. Teised farmakopöas puuduvad, kuid apteegis leiduvad kangetoimelised ravimid säilitatakse samade juhiste kohaselt kui B nimekirjas nimetatud ravimid.

Juhised nr. 3

mürgiste ja kangetoimeliste ravimpreparaatide vastuvõtmise, säilitamise, kasutamise ning väljastamise kohta instituutide kliinikutes, haiglate jaoskondades ning kabinetides ja teistes raviasutistes.

1. Mürgiste (nimestik A) ja kangetoimeliste (nimestik B) ravimite säilitamise ning haigetele andmise eest on vastutav raviasutise jaoskonna või kabineti juhataja-arst.

2. Kõik raviasutiste jaoskondadesse või kabinettidesse saabuvad mürgised ja kangetoimelised ravimid võtab vastu ja säilitab vanem õde erikappides:

1) „A“ — mürgiste ravimite jaoks ja 2) „B“ — kangetoimeliste ravimite jaoks.

Need kapid peavad olema üleni puust ilma klaasita ja nende seinad peavad olema märgitud väljaspoolt vastava tähega ning seespoolt nendes säilitatavate ravimite nimestikuga.

Vanem õde annab valvelolevale keskmisele meditsiinilisele personaalile allkirja vastu välja mürgiseid ja kangetoimelisi aineid sisaldavad ravimid ööpäeva tarviduse ulatuses.

Valvelolev personaal säilitab need ravimid väikestes kapikestes, mis on valmistatud vanema õe kapi eeskujul.

3. „A“ kapis säilitatakse sublimaati mitte ainult tablettides ja pulbris, vaid ka igasuguse kontsentratsiooniga lahustes.

4. Ravimid, mille koostisse kuuluvad kangetoimelised nimestiku „B“ ained väikestes hulkades, välja arvatud dioniin, veronaal ja oopium pulbris, säilitatakse üldises korras, s. o. mitte „B“ kapis.

5. Keskmise meditsiiniline personaal, võttes jaoskonda või kabinetti mürgiseid ja kangetoimelisi aineid, on kohustatud saanud ravimeid kontrollima nõudmistega, milledega need on välja kirjutatud.

6. Nõudmised apteekidesse mürgiste ja kangetoimeliste ainete saamiseks peavad olema varustatud jaoskonna juhataja (arsti) allkirjaga, viimase äraolekul aga valveloleva arsti allkirjaga, silmas pidades NSVL Tervishoiu Rahvakomissari käskkirja nr. 686 — 16. augustist 1937 juhiseid retseptide kirjutamise kohta arstide poolt ning mürgiste ja kangetoimeliste vahendite säilitamise ning väljastamise kohta apteekides.

7. Ravimid, mis sisaldavad mürgiseid aineid, ja mis määratud seesmiseks tarvitamiseks, kui ka desinfektsiooniks ja muuks otstarbeks, peavad olema varustatud etiketiga pakendil pealkirjaga „Mürk“, „ettevaatust“ ja veel lisaetiketiga, millel risti-asetatud luude ning kolba kujutus.

8. Kappides, milledes säilitatakse mürgiseid ja kangetoimelisi ravimeid, on keelatud säilitada teisi ravimeid või aineid.

9. Enne mürgiste või kangetoimeliste ainete (sublimaati jne.) tarvitamist jaoskonnas või kabinetis, peab nende annust hoolikalt kontrollima etiketil või signatuuril leiduva vastava tekstiga.

10. Mürgised ravimid kirjutatakse välja jaoskondade või kabinetide poolt individuaal-retseptide alusel üksikult ja väljastatakse apteekidest pitseeritult.

11. Keskmise meditsiiniline personaal annab haigetele ravimeid vastavalt haiguslehes ettenähtud korraldusele õigel ajal ja ei tohi seda usaldada nooremale meditsiinilisele abipersonaalile ega ka haigele endale.

Sama kord kehtib kabinetides nende ravimite tarvitamise puhul eralisteks toiminguteks, nagu süstimiseks, võieteks, ühekordseks sissevõtmiseks jne.

12. Igas jaoskonnas või kabinetis peavad olema välja pandud tabelid mürgiste ning kangetoimeliste preparaatide ühekordsete kui ka päevaste suuremate annuste kohta (grammides).

13. Mürgiste ainete arvestus (sissetulek ja väljaminek) peetakse haiglate jaoskondades ja kabinetides, instituutide kliinikutes ja teistes raviasutistes erilistes vihkudes, mis nõõritud ja kinnitatud peaarsti või instituudi direktori, kellele jaoskond, kabinett, kliinik või mõni teine raviasutus allub, lakkpitsatiga.

Tõendavad dokumendid (sissetulek ja väljaminek) säilitatakse tingimusi, mis tagavad nende säilumist.

NSVL Tervishoiu Rahvakomissari

käskkirj nr. 656.

1. novembril 1939.

Täienduseks NSVL Tervishoiu Rahvakomissari käskkirjale nr. 1094 — 11. septembrist 1938, väljavalitavale arvestusele kuuluvad nimetatud käskkirja juhiste nr. 1 § 4 kohaselt ka ampullid, morfiini, pantoponi ja kokaiini lahustega.

Käesoleva käskkirja täitmise kontroll pannakse NSVL Tervishoiu Rahvakomissariaadi Apteegi Inspeksioonile.

Juhised

retseptide kirjutamise kohta arstide poolt.

1. Kõik retseptid peavad olema kirjutatud loetavalt ja täpselt.
2. Peale ravimi koostise ja ainete hulga, peab igal retseptil olema märgitud:
  - a) ravimi otstarb ja tarvitamise õpetus;
  - b) patsiendi eesnimetähed ja perekonnanimi;
  - c) arsti eesnimetähed ja perekonnanimi;
  - d) arsti aadress ja telefoni nr. (kui see on olemas);
  - e) raviasutise nurgatempel (kui retsept on kirjutatud raviasutise arsti poolt);
  - f) retseptile, mis on määratud kuni 14-ne aastasele lapsele, peab olema kirjutatud: „..... aastasele lapsele“;
  - g) retseptid, mis pole kirjutatud raviasutise blanketile, nende hulgas ka eraarstide retseptid, tõendatakse arsti isikliku pitsatiga;
  - h) nimede poolest sarnaste ainete lühendatud märkimine, mis ei võimalda kindlaks teha, milline vahend on nimelt välja kirjutatud, ei ole lubatud. Näiteks pole lubatud kirjutada: „Natr. arsenic.“ või „Bar. sulfur.“, vaid tuleb kirjutada: „Natr. arsenicum“, „Natr. arsenicosum“ või „Bar. sulfuricum“;
  - i) tarvitamisõpetuse märkimisel retseptile pole lubatud piirduda üldiste väljendustega nagu: „seesmine“, „tarvitada õpetuse järgi“ jne., vaid tuleb nimetada sissevõtmise aeg, annus (näiteks: „kolm korda päevas supilusika täis enne sööki“ jne.).
3. Valesti kirjutatud retsepi järgi (vale annus, mitteleotavus) ravimit ei valmistata; arst, kes selle välja annud, on kohustatud viivitamata kirjutama teise retsepti. Kui raviasutises sel silmapilgul ei ole arsti, kes nimetatud retsepti kirjutab, on raviasutise peaarst kohustatud hoolitsema õigeaegse uue retsepti muretsemise eest haigele.

Ühtlasi peab apteek eriraamatus pidama valesti väljakirjutatud retseptide arvestust alljärgneva vormi järgi:

Nr.	Kuupäev	Retsepti puudused (ära kirjutada annus, kui see on vale, või näidata, mis pole loetav)	Vale retsepti väljakirjutanud arsti perekonnanimi	Asutise nimetus, kus töötab. või arsti aadress	Märkus abinõude kohta

Ühtlasi tulevad sääraste retseptide ära kirjad saata selle raviasutise peaarstile, kust need retseptid on saabunud; juhul, kui retseptid on välja antud eraarstide poolt, saadetakse retseptide ära kirjad rajooni tervishoiuosakonda nende arstide suhtes vastavate abinõude tarvitusele võtmiseks.

4. Raviasutiste peaarstid on kohustatud igal juhul, kui on kirjutatud vale retsept, rakendama tarvilikke mõjutusabinõusid (suulisest hoiatusest kuni asja andmiseni vastavatel juhtudel prokurörile).

5. Vastutust retseptide valesi kirjutamise eest kannab retsepti kirjutanud arst, kui ka vastava ravi-profülaktilise asutise direktor või peaarst.

Juhend

ravimite väljakirjutamise ning valmistamise korra kohta raviasutiste apteekides ja ravimite väljastamise kohta haigeile haiglate jaoskondades.

1. Ravimeid raviasutiste jaoskondades viibivatele haigetele võetakse apteekidest retseptidega, mis on varustatud vastava jaoskonna juhataja (arsti) allkirjaga.

2. Retseptid kirjutatakse iga haigla jaoskonna jaoks erilistele osakonna nimetusega üldblankettidele. Sellele üldblanketile kirjutatakse retsept iga üksiku haige kohta.

3. Retseptid peab kirjutama selgesti, loetavalt, õieti, koostisaine nimetust lühendamata. Ravimite väljakirjutamisel nahaalusi, veenisisesi süstimiseks, samuti silmatilkadeks, mis vajavad erilisel hoolsat valmistamist, peab retseptile märkima „nahaalusi“, „veenisisesi“, „silmatilgad“ jne.

4. Väljakirjutatud retseptid antakse õigel ajal apteeki. Pärast nende kontrollimist korraliku väljakirjutamise kui ka annuse suhtes, võetakse retsept apteegis valmistamisele.

5. Retseptide kirjutamise juhiste rikkumise korral on apteegi juhataja kohustatud läbi rääkima arstiga ja pärast puuduste kõrvaldamist andma retsept valmistamiseks. Retsepti alla kirjutanud arsti äraolekul peab apteek lahendama kõik arusaamatused valvearsti või peaarstiga.

6. Apteegis kirjutatakse retseptid ümber puhtalt, täpselt ja selgesti loetavalt vastava värvusega signatuurile või etiketile, märkides täpselt kõik originaalil leiduvad andmed. Kirjutatud signatuurid või etiketid võrreldakse algkirjaga ja alles pärast seda antakse assistendile ravimi valmistamiseks apteegi juhataja, tema asetäitja või kontrolöri järelevalve all.

Valmistatud ravimeid peab hoolikalt kontrollima ja igasuguse kahtluse puhul nende õigsuse suhtes, andma assistendile taasvalmistamiseks.

7. Apteegist haigla jaoskonda saadetud ravimid antakse üle valvelolevale velsk-rile või vastava jaoskonna õele.

8. Kõik haigla jaoskondadesse vastuvõetud ravimid säilitatakse erilistes lukustatud kappides.

Nahaalusi ja veenisisesi süstimiseks määratud ravimid säilitatakse eraldi välispidistest.

9. Ravimid, mis sisaldavad mürgiseid või kangetoimelisi aineid, säilitatakse ja tarvitatakse NSVL Tervishoiu Rahvakomissari käskkirja nr. 1025 — 4. oktoobrist 1937, juhis nr. 2 alusel.

Ravimite kappide võtmed säilitatakse meditsiinilise valvepersonaali (arsti, õe) juures.

10. Ravimite kappide võtmete usaldamine meditsiinilise abipersonaali hoolde on keelatud.

11. Keskmise meditsiiniline personaal, andes haigele õpetuse järgi ravimit, on kohustatud enne hoolikalt läbi lugema etiketi ja vastavalt haiguse lehele, kontrollima ravimi otstarvet ja tarvitamise õpetust.

12. Ravimite korrapärase säilitamise eest kappides vastutab jaoskonna juhataja.

Juhised nr. 4

ravimite väljakirjutamine velskrite ja ämmaemandate poolt.

1. Velskrid, kes juhatavad iseseisvaid meditsiinilisi punkte, on õigustatud teenistuskohustuste täitmisel välja kirjutama oma allkirja vastu, märkides üles oma ameti ja meditsiinilise astme ja silmas pidades NSVL Tervishoiu Rahvakomissari käskkirja nr. 686 — 16. augustist 1937 retseptide kirjutamise kohta arstide poolt ja juhiseid nr. 1 mürgiste ja kangetoimeliste ravimite säilitamise ja väljastamise kohta apteekidest, kõiki haigele vajalikke ravimeid, nende hulgas ka mürgiseid ja kangetoimelisi aineid sisaldavaid ravimeid annustes, mis ei ületa suurimat.

2. Kõik teised velskrid ja ämmaemandad on õigustatud välja kirjutama apteegist oma allkirja vastu erakordseks abistamiseks ravimeid, mis sisaldavad alljärgnevaid mürgiseid ja kangetoimelisi aineid:

- 1) põrgukivilahust, mitte kangemat kui 1%;
- 2) kofeiini ja selle soolasid;
- 3) sublimateeritud, mitte kangemat kui 1 : 1000 (0,1%);
- 4) oopiumitinktuuri, mitte üle 5,0 retsepti kohta;
- 5) stüptitsiini;
- 6) vasesulfaati;
- 7) paksu ja vedelat tungaltera ekstrakti;
- 8) tungaltera;
- 9) santoniintablette;
- 10) maikellukese tinktuuri;
- 11) tablette kodaiini sisaldavusega, mitte üle 0,015 annuse kohta.

689. Eesti NSV Tervishoiu Rahvakomissariaadi

Riigi Sanitaar Peainspektori

k ä s k k i r i

Nr. 13.

Tallinnas, 16. aprillil 1941.

Trahvide määramise korra kohta riigi sanitaarinspektorite poolt sanitaarnõuete rikkumiste eest ja nende trahvide sissenõudmisest.

Võtta täitmisele ja avaldada eestikeelses tõlkes NSV Liidu Tervishoiu Rahvakomissariaadi Üleliidulise Riigi Sanitaarinspeksiooni poolt 20. juunil 1937 kinnitatud juhend trahvide määramise korrast riigi sanitaarinspektorite poolt sanitaarnõuete rikkumiste eest ja nende trahvide sissenõudmisest.

Tähendatud juhendi art. 13 ettenähtud vorm nr. 1 on tervishoiu arvestus v. nr. 154 ja art. 15 ettenähtud vorm nr. 2 — tervishoiu arvestus v. nr. 155, mis-sugused vormid on tervishoiuosakondadele välja saadetud.

Eesti NSV Riigi Sanitaar Peainspektor M. K a s k.

**NSV Liidu Tervishoiu Rahvakomissariaadi
Üleliidulise Riigi Sanitaarispektsiooni
juhend**

20. juunist 1937 nr. 1—09

trahvide määramise korrast riigi sanitaarispektorite poolt sanitaarnõuete rikkumise eest ja nende trahvide sissenõudmisest.

I. Riigi sanitaarispektsiooni üksikute organite õigused trahvide määramise alal.

1. Kooskõlas NSV Liidu Kesktäitevkomitee ja Rahvakomissaride Nõukogu määruse art. 6—28. detsembrist 1933 riigi sanitaarispektsiooni organiseerimisest (LSKK 1933, nr. 74, art. 450)¹⁾ antakse trahvide määramise õigus ainult riigi sanitaarispektoritele. Teede Rahvakomissariaadi Sanitaarvalitsuse süsteemi sanitaarispektoritel on õigus määrata trahv sanitaarnõuete rikkumise eest maa-alade piirkondades, mis on antud kasutada raudtee transpordile (ärajuhtimise vöönd) kooskõlas NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu määrusega 28. detsembrist 1931. Sanitaarse seisukorra parandamisest raudtee transpordil (LSKK 1932, nr. 1, art. 5).

Riigi sanitaarispektori abil, rahva sanitaariesindajal, arstidel ja ametialalise sanitaarteenistuste muul personaalil seda õigust ei ole.

Neil juhtudel, kus riigi sanitaarispektori abi (sanitaararsti abi) on ajutiselt määratud täitma riigi sanitaarispektori ülesandeid ja kellele on antud määratud vormi kohane tunnistus (avatud leht), kasutab tema selle tunnistuse kehtivuse vältel kõiki õigusi, mis seadusega on antud riigi sanitaarispektorile, nende hulgas ka õigust määrata trahve.

2. Riigi Sanitaarispektor võib määrata trahvi protokollil alusel, mis on koostatud riigi sanitaarispektori abi (sanitaararsti abi) või rahva sanitaariesindaja poolt, kuid tingimusel, et protokollis oleks süüdlase allkiri nõusolemise kohta protokolliga või siis tema seletus asja sisu kohta. Nende puudumisel riigi sanitaarispektor peab: a) kohapeal isiklikult kontrollima protokollis ettetoodud sanitaarnõuete rikkumise fakte, b) või kutsuma kutselehe kaudu süüdlase andma seletusi, c) või nõudma temalt kirjalikku seletust. Kutsele mitteilmumine või seletuse mitteandmine annab riigi sanitaarispektorile aluse lugeda süüdlast kõrvale hoidunuks seletuste andmisest ja õigustab määrata temale trahvi ära kuulamata trahvitava seletusi.

M ä r k u s. Juhtudel, kui protokollis märgitud sanitaarnõuete rikkumise sisulise külje õigeaks hindamiseks on vajalik arsti arvamine, peab riigi sanitaarispektor kohapeal isiklikult kontrollima, kas protokoll on õige.

3. Neil riigi sanitaarispektoritel, kellele on seadusega antud õigus trahvida ainult üksikuid füüsilisi isikuid, ei ole õigust milgil tingimusel määrata trahvi juriidilistele isikutele (ettevõtted, asutised).

4. Trahvi suuruse määramisel ükski riigi sanitaarispektor ei ole õigustatud ületama ülemmäära, mis on temale määratud üleliidulise või vastava liiduvabariigi riigi sanitaarispektsiooni kohta antud seadustega.

Kui sõltuvalt asjaoludest antud riigi sanitaarispektor leiab tarviliku olevat määrata trahvi summa suuruses, mis ületab temale vastava seadusega antud võimupiirid, või kui riigi sanitaarispektor leiab tarviliku olevat trahvida juriidilist isikut

¹⁾ Avaldatud Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrusega 19. detsembrist 1940 teadmiseks ja täitmiseks (ENSV T 1940, 68, 918).

(ettevõtet, asutist), omades õiguse trahvida ainult füüsilisi isikuid, siis ta saadab sanitaarnõuete rikkumise kohta koostatud protokollid ja kõik selle asja kohta käivad täiendavad materjalid läbivaatamiseks kõrgemalseisvale sanitaarinspektorile, kes omab õigusi sellise trahvi määramiseks. Niisugusel juhul küsimuse trahvi kohta otsustab kõrgemalseisev riigi sanitaarinspektor.

Sõltuvalt asjaoludest tarvilikkudel juhtudel kõrgemalseisev riigi sanitaarinspektor, enne trahvi määramist, nõuab seletusi isikult, kes kuulub trahvimisele või asutise (ettevõtte) juhatajalt, kui seisab ees juriidilise isiku trahvimine.

II. Trahvi määramise põhjused.

5. Trahvi määramise peapõhjusteks on:

- a) Valitsuse määrusega või NSV Liidu Tervishoiu Rahvakomissariaadi, Üleliidulise Riigi Sanitaarinspeksiooni, liiduvabariigi tervishoiu rahvakomissariaadi või riigi sanitaarinspeksiooni, NSV Liidu või liiduvabariigi Kaubanduse Rahvakomissariaadi, Toitlustööstuse Rahvakomissariaadi jne. poolt antud ametiasutise põhimääruse või valitsuse poolt antud erimääruse alusel kinnitatud ametkondlike korraldustega (eeskirjadega) kehtestatud sanitaarsete normide rikkumine. Juhul, kui ametiasutiste poolt antakse välja sanitaarse tähtsusega õigusnorme sisaldavaid eeskirju ja need on kooskõlastamata Üleliidulise või liiduvabariigi riigi sanitaarinspeksioonidega, siis arvestab riigi sanitaarinspektor trahvi määramise juures nende eeskirjadega ainult juhul, kui nad ei seisa vastuolus kõrgemalseisva riigi sanitaarinspeksiooni poolt selles suhtes antud eeskirjadega;
- b) kohalikkude sundmäärustega kehtestatud sanitaarsete normide rikkumine;
- c) riigi sanitaarinspektori poolt üldtervishoiuliste nõuete alusel kirjalikult antud ettepanekute (sissekannet sanitaaržurnaali, riigi sanitaarinspeksiooni otsus või eriline ettepanek) mittetäitmine.

Trahvi määramine on lubatud ainult juhul, kui riigi sanitaarinspektori poolt määratud tähtaeg on möödunud, ettepanek on aga täitmata.

6. Sanitaarsete puuduste olemasolu korral, milliste kõrvaldamine on seotud suurte kapitaalsete kuludega, ja kui esineb ilmne hädaoht tervisele, tuleb vastavalt õiguste, mis on antud riigi sanitaarinspeksioonile, seisma panna ettevõtte (ruumi) edaspidine kasutamine, näidates ühtlasi need abinõud, millede läbiviimise järele on lubatud ettevõtte (ruumi) uuesti kasutamisele võtmise.

Riigi sanitaarinspektori ettepanekute ilmsel ignoreerimisel tuleb süüdlased võtta kriminaalvastutusele.

III. Vastutava isiku ja trahvi suuruse määramine.

7. Konkreetsele isikule trahvi määramisel tuleb igakord arvestada rikkumise tõsiduse määraga ja sellega kuivõrd käesolev isik on vastutav avastatud sanitaarnõuete rikkumise eest. Igale trahvi määramisele peab eelnema väljaselgitamine, üksikute isikute ülekuulamine, dokumentide ja teiste asjaolude kontrollimise teel, kes nimelt selle tööala eest vastutavatest isikutest põhjustas avastatud sanitaarnõuete rikkumise.

8. Trahvi määramise korral tehnilise ala täitjale, kes otseselt võimaldas avastatud sanitaarnõude rikkumist, ei tohi unustada ettevõtte või selle suure haru (tsehi,

töökoja, osakonna) juhataja üldist vastutust temale alluva ettevõtte (tsehi jne.) üldise sanitaarse seisukorra eest.

9. Trahvi ei tohi määrata veeteede transpordi tervishoiuosakondade sanitaararstidele, Teede Rahvakomissariaadi sanitaararstidele, majanduslikkude organite ametkondliku sanitaarteenistuse arstidele ja muule personaalile, veterinaarjärelevalvele, kvaliteediala inspektoritele ja teistele sarnastele isikutele, kes on ametkondliku järelevalve organiteks, aga mitte operatiivseteks täitjateks.

Riigi sanitaarinspektor on kohustatud teatama nende isikute ametialalistest eksimustest, kes õigeaegselt ei ole astunud samme nende või teiste sanitaarse puuduste kõrvaldamiseks, organile, kelle alluvusse antud isik kuulub, temale distsiplinaarse karistuse määramiseks.

Juhtudel, mis endaga kaasa toovad raskeid tagajärgi ja mis moodustavad sotsiaalse hädaohu, on riigi sanitaarinspektor kohustatud sellest peale kõrgemalseisvale ametialalisele administratsioonile teatamise ühtlasi alustama süüdi oleva sanitaarteenistusliku või kvaliteediala inspeksiooni jt. esindaja kriminaalset jälitamist, kas otsest või prokuratuuri organite kaudu.

10. Juhtudel, kus rikutud NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu määrust 1. oktoobrist 1936 Toitlustamise ja teistes ettevõtetes tegutsevate tööliste kohustuslikust arstlikust läbivaatusest (LSKK 1936, nr. 50, art. 410)¹⁾ tuleb reeglipäraselt trahvida administraatorit, kes lubas antud isikul asuda tööle ilma arstliku läbivaatuse või hoolimata arsti otsusest mitte lubada seda isikut tööle. Trahvi määramist otseselt töölisel, kes asus tööle ilma arstliku läbivaatusega, toimetatakse juhtudel, kui antud isik hoidub sihilikult kõrvale arstlikust läbivaatusest, või kui ta on petnud administraatorit jne. Sama on kehtiv isikute suhtes, kes viibivad tööle ilma kindlaks määratud sanitaarse riietusega, töökaitsevahenditeta jne.

11. Kooskõlas NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu määrusega 27. märtsist 1935 Kolhooside rahalise arvestuse korraldamisest (LSKK 1935, nr. 16, art. 125) pole lubatud kolhoosi arvelt summade sunduslik mahaarvestamine riigi sanitaarinspeksiooni määruse alusel, millega seoses ei tohi aset leida trahvide määramine kolhoosidele kui juriidilistele isikutele. Antisanitaarse tösiolude leidumisel kolhoosi tööstuslikes keskustes (piimafarmi-, veski-, leivaküpsetuskeskuses jne.) tuleb määrata trahvi mitte kolhoosile kui juriidilisele isikule, vaid personaalselt kolhoosi ametiisikuile, kes lubasid leidunud sanitaarnõuete rikkumise.

12. Igast trahvi määramise juhust ettevõttele või asutisele tuleb teatada kõrgemalaseisvale majanduslikule organile, eriti tõsistel juhtudel aga — liiduvabariikliku riigi sanitaarpeainspeksioonile, ja Üleliidulisele Riigi Sanitaarinspeksioonile, kui on tegemist liiduvabariiklikkude rahvakomissariaatide juhtida olevate ettevõtetega.

IV. Trahvi määramise vormipärasamine.

13. Trahvi määramist vormipärasatakse protokollile ja trahvi määramise otsuse koostamisega vormide järgi, mis laiali saadud Üleliidulise Riigi Sanitaarinspeksiooni poolt 20. jaanuarist 1937 (vorm nr. 1).

Kõik protokollid ja trahvi määramise otsused peavad reeglipäraselt olema kirjutatud trükitud blankettidele. Pole lubatud protokollile ja trahvi määramise otsuseid kirjutada lohakalt ja mitteloetavalt, samuti koostada neid mitte ettenähtud vormi järgi.

¹⁾ Avaldatud Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrusega 5. veebruarist 1941 nr. 172 teadmiseks ja täitmiseks (ENSV T 1941, 17, 205).

14. Juhul, kui vastutav isik keeldub või hoidub kõrvale allkirja või seletuste andmisest, teeb protokollil koostanud riigi sanitaarinspektor selle kohta protokollis vastava märkuse.

Erilist vastutavust nõudvatel juhtudel (toidumürgistus, professionaalne mürgistus, epideemiline purse jne.), kui on aluseid oletada, et asja kohta alustatakse kriminaaljälitamist ja avastatud puuduste eest vastutav isik keeldub seletuste või allkirja andmisest protokollile, peab riigi sanitaarinspektor selle tõsiolu kinnitamiseks juurde kutsuma tunnistajaid (ettevõtte tööliskonnast, kõrvalisi isikuid jne.).

15. Trahvi määramise otsus (vorm nr. 2) peab olema koostatud hiljemalt 10 päeva jooksul pärast protokollil koostamist. On protokoll ja trahvi määramise otsus koostatud erisikute poolt riigi sanitaarinspektsiooni võrgust (kõrgemal- ja allpoolseisvate ametiisikute poolt), võib trahvi määramise otsuse teha kõrgemalseisva ametiisiku poolt hiljemalt ühe kuu jooksul arvates protokollil koostamisest allpoolseisva ametiisiku poolt. Trahvi määramise otsus koostatakse kahes eksemplaris, millest üks jääb riigi sanitaarinspektorile, teine aga antakse trahvitavale.

16. Trahvi tasumiseks määratakse 15-päevane tähtaeg arvates trahvimääramise otsuse trahvitavale kätteandmisest.

Ei ole lubatud pöörata trahvi sissenõudmisele, kui trahvimääramise otsus pole trahvitavale kätte antud (kätteandmiseks loetakse ka saatmine posti teel tähtitud kirjas).

V. Edasikaebuse, trahvimääramise otsuse tühistamise ja muutmise kord.

17. Kaebus trahvi määramise otsusele adresseeritakse järgmise (kõrgema) astme riigi sanitaarinspektorile, antakse aga riigi sanitaarinspektori kaudu, kes trahvimääramise otsuse on teinud. Vastavalt Üleliidulise Kesktäitevkomitee ja VNFSV Rahvakomissaride Nõukogu 23. märtsi 1934 määruse art. 23 ja teiste liiduvabariikide seadusandluse analoogilistele artiklitele riigi sanitaarinspektsiooni kohta, kaebuse esitamine kolme päeva jooksul seistab trahvi sissenõudmise kuni kaebusele vastuse saamiseni kõrgemalseisva riigi sanitaarinspektori poolt.

Kui kaebus on esitatud kolmepäevase tähtaja möödumisel, kuid enne trahvimäära tegelikku sissenõudmist, otsustab trahvi sissenõudmise seismapaneku küsimuse kas riigi sanitaarinspektor, kes tegi trahvimise otsuse või järgmise kõrgema astme riigi sanitaarinspektor, kellele kaebus oli antud.

18. Riigi sanitaarinspektor, kes on saanud kaebuse tema poolt tehtud trahvi määramise otsusele, on kohustatud hiljemalt 3 päeva jooksul kaebuse kättesaamise päevast arvates saatma kaebus edasi kõrgemalseisvale riigi sanitaarinspektorile, lisandades kaebusele trahvi määramise otsuse, protokollil, mille põhjal on otsus tehtud, kaebuse põhiolu seletuse ja muud asjasse puutuvad materjalid.

Juhul, kui kõrgemalseisev riigi sanitaarinspektor saab kaebuse otseselt kaebajalt, tema on reeglipäraselt kohustatud saatma kaebuse karistuse määranud riigi sanitaarinspektorile, kaebuse kohta seletuste andmiseks ja kõikide ülalnimetatud materjalide lisandamiseks, mille põhjal trahv on määratud.

Sarnasel juhul, üheaegselt materjalide nõudmisega trahvi määranud riigi sanitaarinspektorilt, antakse viimasele juhised trahvimäära sissenõudmise seismapaneku kohta.

19. Kõrgemalseisev riigi sanitaarinspektor, vaadanud läbi kaebuse, teeb motiveeritud otsuse trahvi suuruse kinnitamise, tühistamise või muutmise kohta. See

otsus koostatakse kolmes eksemplaris, milledest üks jääb kaebuse läbi vaadanud riigi sanitaarinspektori aktidesse, teised kaks aga saadetakse trahvi määranud riigi sanitaarinspektorile: üks kätteandmiseks kaebajale ja teine — lisamiseks trahvi määramise asjatoimetuse juurde.

20. Kõrgemalseisva riigi sanitaarinspektori otsus kaebuse kohta on lõplik.

15-päevane trahvi sissenõudmise tähtaja kulg algab trahviotsuse kätteandmise momendist trahvitule.

Juhul, kui trahvi asjatoimetuse kohta saabub kaebus, milline on juba alluvast instantsist läbi käinud (näit. jaoskonna või linna riigi sanitaarinspektori kaudu), on kõrgemalseisval riigi sanitaarinspektoril (ükskõik millisest riigi sanitaarinspeksiooni lülist, kuni riigi sanitaarpeainspektorini, viimane kaasa arvatud) õigus kas keelduda kaebuse läbivaatamisest protsessuaalseil põhjusil, või kaebus vastu võtta läbivaatamiseks järelevalve korras, nõuda välja asjatoimetuse trahvi määranud riigi sanitaarinspektorilt, ning teha asja kohta oma otsus, mis on kohustuslik. Trahvi sissenõudmise seismapaneku küsimuse otsustab sarnasel korral riigi sanitaarinspektor, kes asjatoimetuse läbi vaatab.

Oma põhimõttelise tähtsusega otsused trahvi määramise asjatoimetuste kohta, mis on läbi vaadatud edasikaebe korras, teeb autonoomse vabariigi, krai, oblasti riigi sanitaarinspektor ja liiduvabariigi sanitaarpeainspektor teatavaks kõigile alluvatele riigi sanitaarinspektoritele (avaldamise teel ametlikus bulletäänis, erikirjade laialisaatmise teel jne.) juhendumiseks analoogiliste pretsedentide korral.

21. Iga riigi sanitaarinspektor peab nummerdatud ja nõõritud eriraamatuid, määratud trahvide registreerimiseks. Kaebuste registreerimine trahvidele, mis on määratud alluva astme riigi sanitaarinspektorite poolt, toimub eraldi.

22. Trahvi sissenõudmise korral töötasult tuleb vastavalt NSV Liidu Kesktäitevkomitee ja Rahvakomissaride Nõukogu 1936 a. 8. detsembri määruse p. „b-le“ (LSKK 1936, nr. 62, art. 458) teha korraldus asutisele, kes maksab trahvitule töötasu, trahvi kinnipidamise kohta tema töötasult kas ühekordselt või osade kaupa, juhindudes riigi ja muude maksude sissenõudmise määrustiku art. 22 normidest, ja nimelt, kuutöötasu juures kuni 100 rbl. kinni pidada mitte üle 10% korruga, töötasu korral 100 kuni 200 rublani — 20% ja töötasu korral üle 300 rbl. — 30%.

23. Trahvi määramisel asutisele, ettevõttele ja organisatsioonile, tuleb teatada panka, kus on trahvitud asutise arve, tehes ettepaneku trahvisumma mahakirjutamiseks sellelt arvelt ja tema üleviimiseks eelarve sissetulekutesse. Sealjuures tuleb teatada NSV Liidu Kesktäitevkomitee ja Rahvakomissaride Nõukogu ülalnimetatud määrusele.

[The text in this section is extremely faint and illegible, appearing as a series of light grey lines and shapes across the page.]

[The text at the bottom of the page is also extremely faint and illegible, located below a horizontal line.]